

ROŽŤDALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledčček, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

3/2015

Vážení spoluobčané,
v podzimním čísle našeho zpravodaje najdete mnoho zajímavých informací, které přinesly horké letní dny.

Pokud se mám ohlédnout zpět, potěšila mě velká návštěvnost kulturních akcí, které se odehrály v posledních několika měsících (Rožďalovické letní slavnosti, Hudba léčí, chovatelská výstava nebo XVI. mezinárodní letní hudební festival TT Loučeň, který je u nás každoročně zahajován koncertem v kostele sv. Havla).

Na tomto místě bych chtěl ještě jednou poděkovat všem sponzorům i návštěvníkům, kteří přispěli na zářijový charitativní koncert Marty Ku-

bišové a Václava Neckáře, jehož výtežek byl věnován Handicap centru Srdece Poděbrady. Poděkování patří též pracovníkům městského úřadu, hosteskám a členům místního sboru dobrovolných hasičů, kteří se postarali o bezproblémový průběh celé akce, a v neposlední řadě také panu faráři Milanu Matfiakovi za poskytnutí chrámových prostor coby důstojného místa koncertu.

S potěšením mohu rovněž konstatovat, že veškeré stavební projekty, které město v letošním roce realizovalo z dotačních titulů, byly příslušnými institucemi proplaceny v plné výši, takže překlenovací úvěr, který si

město zkraje roku vzalo, aby tyto nákladné akce mohlo vůbec pokrýt, byl ke konci měsíce září uhrazen.

Závěrem bych Vás velice rád pozval na letošní zahájení adventu, které připadá na sobotu 28. listopadu, kdy na Vás bude u vánočního stromku čekat nejedno milé překvapení, a také na vánoční charitativní koncert Janka Ledeckého, který proběhne v podvečerních hodinách 20. prosince v kostele sv. Havla.

Přeji Vám
příjemné podzimní dny

*Petr Kapal,
starosta města*

Městečko jako na dlani (*letecký snímek, 5. června 2015*)

První akcí ve Spolkovém domě byla chovatelská výstava, která se konala ve dnech 22. a 23. srpna. Ze 70 vystavovatelů bylo oceněno 29 nejúspěšnějších, na výstavu zavítalo 230 návštěvníků

V sobotu 19. září bylo otevřeno Muzeum knihařství. Pásku slavnostně přestřihli místostarosta města Jaroslav Taraba, náměstek ředitele Úřadu regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy Tomáš Oliva a jednatel Nadačního fondu Jendy Rajmana Pavel Hančar

V uplynulých měsících probíhala rekonstrukce hráze Komárovskeho rybníka. Kvůli technologickým problémům byl posunut termín dokončení na 9. listopad 2015

Myslivecké sdružení Hájek Košík uspořádalo v sobotu 5. září 19. sokolnický sraz v Seleticích. Během dne dvacítko dravých ptáků – orlů, jeřábů a sokolů – ulovila tři bažanty, jednoho zajíce a tři kusy srnčí zvěře

Za příjemného podzimního počasí se pod Bučickým mlýnem v neděli 27. září zamykala Mrlina. Posádky asi stovky lodí si pochvalovaly nejen počasí, ale i dobrou sjízdnost řeky. K té přispěl dostatek vody v řečišti, zajištěný správcem Bučického rybníka, a hlavně odstranění různých překážek v toku před vlastní akcí

První zářijový víkend v okolí Dymokur burácely silné motory. Několik tisíc nadšenců motocyklového sportu sledovalo po oba dny zápolení více než dvou set jezdců ve třinácti kubaturách. Dymokurský okruh se stal opět vyhledávaným cílem, což potvrdili svou účastí i závodníci ze Švédska, Francie, Rakouska a dalších zemí.

Okruh navazuje na více než padesátiletou tradici pořádání silničních motocyklových závodů v okolí Městce Králové. Dymokurská trať patří k těm nejbezpečnějším a nejprehlednějším v celém seriálu přírodních okruhů v Evropě. Nymburský okres velice dobře reprezentovalo několik jezdců, z nichž dva vystoupili i na stupně ví-

tězů, a to David Kužela z Městce Králové v kategorii Twin a Václav Bittman z Činěvse v kategorii volné do 600 cm³.

Zdroj: www.bikeracing.cz/moto-magazin/road-racing/prirodni-trate/dymokursky-okruh-2015

Letošní léto bylo mimořádně teplé a suché. Protože sucho dál přetrvává, shrnující informace přineseme v dalším čísle našeho zpravodaje

Ve 2.50 hodin 28. září začal mimořádný astronomický úkaz zvaný „krvavý superměsíc“, při kterém byl úplňk zbarven dočervena vlivem lomu světla v atmosféře. Bohužel pozorování u nás překazila ve 4 hodiny zatažená obloha (fotografie byla pořízena ve 3.45 hodin). Nejbližší příležitost pozorování tohoto jevu budeme mít až v roce 2033

Zemřel Theobald Czernin

Dne 12. července 2015 zemřel po dlouhé nemoci Theobald Czernin. Především ti dříve narození starousedlíci vědí, o jak významnou osobnost našeho kraje šlo. Hraběcí rod Czerninů z Chudenic významně ovlivňuje život zdejších obyvatel již od roku 1833. Zejména jeho zásluhou došlo k významnému rozvoji většiny důležitých oborů lidské činnosti – zemědělství, chovatelství, řemesel, školství, dopravy apod. Pan Theobald, u nás častěji nazývaný Děpold, byl synem hraběte Rudolfa Czernina, který se v roce 1938 aktivně účastnil delegací na obranu republiky. To bylo příčinou uvalení nucené správy na jeho majetek a jeho uvěznění. Po jeho propuštění v poválečném období nebyl majetek fy-

zicky navrácen, Rudolf Czernin byl však stále v pozemkových knihách

zapsán jako vlastník. Formálně tedy majetek ani nebyl skutečně znárod-

něn. Pan Theobald navzdory vyhlídce skromných podmínek a chudoby spolu se svou rodinou zůstali věrni své domovině. Pracoval jako řidič a řadový pracovník ve zdravotnictví. Teprve po roce 1989 se mohla jeho rodina vrátit do míst, z nichž pocházela. Navrácení rodinného majetku však zároveň znamenalo i nové úkoly a starosti. Panu Czerninovi a jeho rodině celý život pomáhala překonat životní nesnáze hluboká víra. Tato víra pomohla i mnohdy těžkému rozhodování mezi rozumem a srdcem, a takové rozhodnutí pak nemuselo být v očích ostatních to správné.

Převzato z Dymokurského zpravodaje

Rožďalovické letní slavnosti

V sobotu 18. července hostil areál FC Trnavan Rožďalovické letní slavnosti. Tradiční tropické počasí ani tento rok neodradilo návštěvníky, nakonec jich během odpo-

ledne a večera na akci zavítalo kolem devíti stovek. Poděkování patří především všem místním spolkům, které se na letních slavnostech podílely a prezentovaly. Příznivé ohlasy zazníva-

ly také z řad přespolních návštěvníků, jejichž účast nebyla nikterak zanedbatelná. Z hudební produkce nejvíce zaujaly revivalové kapely Lucie, Kabát a Tři sestry banditos.

(red)

Operní koncert v kostele sv. Havla

V e čtvrtek 30. července se v kostele sv. Havla uskutečnil již XVI. ročník Mezinárodního letního hudebního festivalu TT Loučeň, na kterém zazněly písně a árie Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany, Giacoma Pucciniho, Giuseppe Verdiho, Petra Iljiče Čajkovského či Charlese Gounoda v podání sólist-

ky Opery Národního divadla v Praze Jitky Soběhartové.

Druhým účinkujícím byl také sólista Opery Národního divadla v Praze Michael Kubečka, který již od svých sedmnácti let vystupuje na veřejných koncertech a působí jako externista Národního divadla. Oba operní pěvce doprovodil na klavír

Radomír Melmuka, který je organizátorem celého festivalu, koncertem provázela Helena Melmuková. Vystoupení letos navštívila necelá stovka návštěvníků. Záštitu nad festivalem převzal hejtman Středočeského kraje Miloš Petera.

(red)

Traktoriáda podruhé

Vsobotu 29. srpna se v Košíku konal za krásného letního počasí již druhý ročník Traktoriády. Na návsi se shromáždilo několik desítek zemědělských strojů, zejména traktorů, někteří účastníci se přijeli pochlubit i traktory vlastní výroby. Jako unikát si pořadatelé pro návštěvníky připravili historickou mlátičku a v průběhu dne předváděli její provoz.

Děti si mohly vyzkoušet jízdu na šlapacích traktůrkách a za svoje jezdecké umění byly zaslouženě odměněny.

Největšímu zájmu se ale těšily vlastní závody traktoristů. Osmnáct startujících si poměřovalo své dovednosti ve dvou soutěžních disciplínách – dopoledne v jízdě zručnosti a po obědě v převozu „piva“ na kapotě traktoru. Závodilo se ve třech kategoriích podle roku výroby stroje a tři nejlepší z každé kategorie byli odměněni. Celkově nejrychlejší byli majitelé traktorů vlastní výroby. V dovednostní soutěži to byl František Karban, kterému jízda trvala pouhých 58 s – zvítězil s velkým náskokem 20 s před druhým Václavem Buckem. Ve druhé disciplíně byly časy vyrovnanější, ale i zde celkem jasně vyhrál Miroslav Pelant s časem 20 s a rozdílem 10 s od děleného druhého místa.

*Monika Nováková,
Jiří Rejsek*

Koncert Marty Kubišové a Václava Neckáře vynesl pro Handicap centrum Srdce rekordní sumu

Přes 200 tisíc korun čítá výtěžek z koncertu Marty Kubišové a Václava Neckáře, který se uskutečnil v pátek 11. září v podvečerních hodinách v kostele sv. Havla. Celý obnos byl věnován Handicap centru Srdce v Poděbradech. „Jsem velice rád a děkuji všem sponzorům. Částka bude věnována na nákup nového automobilu, protože naši klienti jsou z více koutů regionu,“ řekl očividně dojatý ředitel HC Srdce Michal Šmíd po skončení koncertu při převzetí symbolického šeku.

Hvězdný večer zahájila Marta Kubišová, která stejně jako v loňském roce vystoupila v doprovodu klavíristy Karla Štolby. To její někdejší kolega z tria Golden Kids Václav Neckář navozenou komorní atmosféru hudebně oživil díky do-

Kulturní a společenské akce

provodné kapele Bacily a také světelné show, která se v potměných chrámových prostorách proměnila skutečně v efektní podívanou. Na závěr pak Václav Neckář společně s Martou Kubišovou zazpívali píseň *Časy se mění* z repertoáru Golden Kids a *Půlnoční*, která se stala příjemnou tečkou velkého hudebního zážitku, jež si nenechalo ujít celkem 457 posluchačů.

Velký dík patří všem sponzorům, bez jejichž příspěví by se koncert mohl jen stěží uskutečnit: AZ Elektrostav (Nymburk), Pila TADOS (Rožďalovice), Stafiko (Poděbrady), Truhlářství Tomáš Trč (Nemyčoves), ZAS Podchotucí (Křinec), Halko (Kolín), Jiří Petersik (Farma Pojedy), Truhlářství Miroslav Antoš (Rožďalovice), Libor Pletka – PSR (Rožďalovice), Staveb-

ní firma Zdeněk Blažek (Rožďalovice), PMS (Poděbrady), Dagmar Havlová (Farma Košík), Vodovody a kanalizace Nymburk, Zahradnictví Bittman (Dymokury), Obec Jizbice, Městys Křinec, Obec Žitovlice, Obec Mcely a Obec Košík.

Děkujeme!

(red)

Poznejte náš venkov 2015

Býli jste 19. září na farmě v Pojedech poznávat náš venkov? Kdo ne, o mnoho přišel. Tato každoroční akce byla opět nabyta bohatým programem a ani počasí nezklamalo.

Za zmínku stojí určitě ukázka vojenské techniky, projížďka na koních, ukázka zemědělské techniky, jarmark místních řemeslníků, výrobců a farmářů, přehlídka francouzského masného skotu či výstava Českého svazu chovatelů Rožďalovice.

Prezentovaly se zde také okolní obce či spolky a Místní akční skupina Svatojiřský les, která se bezpochyby může pyšnit uskutečněnými úspěšnými projekty v rámci projektu Programu rozvoje venkova České

republiky. Nechyběla ani ochutnávka regionálních potravin. Umělec Martin Sausage Dohnal, který má svou galerii v Pojedech, uchvátil svými originálními kresbami. Z našeho města ze zde konkrétně představila cukrárna Epiro a své výrobky z výtvarné dílny vystavoval poskytovatel sociálních služeb Domov Rožďalovice.

Samozřejmě i děti si zde přišly na své. Pohádku *Upečené štěstí* předvedl Vestecký Ochoťnický Sbor Amatérů. A dále Otevřený spolek pro Všejanya a Vanovice představil

tvořivé a vzdělávací dílny pro děti zaměřené na včelařství.

Bohaté občerstvení všeho druhu nemohlo chybět. Celým dnem nás provázel na pódiu Pepa Podolák, známý z rádia Patriot.

Trochu smíšené pocity ve mně vyvolaly podivné postavy, které se před polednem objevily na traktoru s valníkem. Ale během chvilky jsem pochopila. Šlo totiž o herce ze školy Venduly Burger, která v Pojedech obnovila Budilovu hereckou školu. Jednalo se o performanci zkvašených lidských neřestí, které se vrací

z města na místo zrodu – na venkov. Dle mého názoru opravdu zajímavé pojetí.

Na závěr bych chtěla dodat, že je velmi správné stále lidem připomínat, co to vlastně venkov je. Prostor s tradičním zaměřením na zemědělství, nižší hustotou osídlení bývá považován za prostředí méně anonymní, než je tomu ve městech. Převládá vyšší sociální kontrola, ale také soudržnost a opora.

Veronika Bachová

Na co se můžeme těšit

17. a 18. října	<i>Výstava exotického ptactva (Spolkový dům)</i>
17. října	<i>Posvícenská taneční zábava Chaos a Crossband (sál Radnice, od 20 hodin)</i>
18. října	<i>Rožďalovické posvícení</i>
30. října	<i>Hudba léčí – Duo Jamaha</i>
21. listopadu	<i>Hudba léčí – Taneční orchestr Městec Králové</i>
27. listopadu	<i>Úča musí pryč! (zájezd do Hálkova divadla v Nymburce)</i>
28. listopadu	<i>Rozsvícení vánočního stromu (náměstí)</i>
28. listopadu	<i>Diskotéka (sál Radnice, od 20 hodin)</i>
5. prosince	<i>Taneční zábava Telegraf a Roxor (sál Radnice, od 20 hodin)</i>
13. prosince	<i>Hudba léčí – Duo Adamis, Black Band</i>
20. prosince	<i>Adventní koncert Janka Ledeckého (kostel sv. Havla, od 18 hodin)</i>

*Předprodej vstupenek na adventní koncert Janka Ledeckého bude zahájen
19. října 2015 na MěÚ Rožďalovice*

Handicap centrum Srdce, o. p. s.

Handicap centrum Srdce již více než 20 let pomáhá na Nymbursku „žít svůj život“ bezmála sto lidem se zdravotním postižením, zejména s mentálním handicapem. V ideálním případě k nám do Praktické školy s internátem v nedalekých Chotěšicích začne dítě chodit po dokončení speciální školy okolo 15. roku, dále se pak na internátě naučí jedno z řemesel (textilní a dílenský pracovník, kuchař, zahradník) a zhruba ve 25 letech podepíše pracovní smlouvu v dílně a dostane klíčky od svého chráněného bytu. Naši snahou je co nejvíce těchto lidí zaměstnat a naučit je starat se sami o sebe. K tomu máme ucelený systém komplexních služeb chráněných dílen, stacionářů, chráněného bydlení a vzdělávání v Praktické škole. Klademe důraz na vlastní peníze za naši práci v dílnách a i díky tomu se můžeme pochlubit známkou kvality Česká klasa. Stále však zůstáváme neziskovou organizací, jež je svým posláním vděčná za každou podanou ruku. O to větší dík patří Městu Rožďalovice zastoupenému starostou

Petrem Kapalem a zástupu sponzorů za organizaci řady tří benefičních koncertů, jejichž výtěžek poputuje na zakoupení svozového mikrobusu pro naše klienty.

Potřebujeme mikrobuse

Jak už to bývá, něco končí, aby nové mohlo žít. A tak je to i s naším staříčkým mikrobusem oplem Movano rok narození 1995. Svázal 20 let děti a dospělé do denního a týdenního stacionáře a vozil materiál do chráněné dílny. Bez jeho pomoci by spousta mimopoděbradských lidí nemohla „žít svůj život“ a dílna by se vrátila před průmyslovou revolucí. Ve stáří bere spoustu léků, občas mu něco ukápně, někdy i odpadne a poslední dobou někdy ani nevstane.

Rozhodli jsme se využít všech dostupných sponzorských darů v roce 2015 právě na zakoupení nového mikrobuse 8+1. Předpokládný nákup nového vozidla bude ihned po Vánocích. Poděkováním všem mecenášům bude jejich logo na novém vozidle, které bude brázdit každý den náš region.

Mecenáši nového mikrobuse: Veliká Lóže České republiky, z. s. (5000 Kč), Město Rožďalovice – koncert Lenky Filipové (100 000 Kč společně s firmami Halko, PMS, AZ Elektrostav, Libor Pletka-PSR, Stavební firma Zdeněk Blažek, Truhlářství Miroslav Antoš, Pila TADOS), Pavel Streichsbier (2000 Kč), Město Rožďalovice – koncert Marty Kubišové a Václava Neckáře se skupinou Bacily (214 200 Kč společně s AZ Elektrostav (Nymburk), Pila TADOS (Rožďalovice), Stafiko (Poděbrady), Truhlářství Tomáš Trč (Nemyčesves), ZAS Podchotucí (Křinec), Halko (Kolín), Jíří Petersik (Farma Pojedy), Truhlářství Miroslav Antoš (Rožďalovice), Libor Pletka – PSR (Rožďalovice), Stavební firma Zdeněk Blažek (Rožďalovice), PMS (Poděbrady), Dagmar Havlová (Farma Košík), Vodovody a kanalizace Nymburk, Zahradnictví Bittman (Dymokury), Obec Jizbice, Městys Křinec, Obec Žitovlice, Obec Mcelý a Obec Košík). Celkem 321 200 Kč.

(red)

Poradna pro oběti na Nymbursku stále pomáhá

Více než rok působí na Nymbursku bezplatná a anonymní poradna pro oběti. Je tu pro každého, kdo se cítí být obětí trestného činu, nehlédě na věk či způsobenou újmu. Za tuto dobu pomohla již více než 40 osobám při vyrovnávání se s následky trestného činu. Nejčastěji se na poradnu obracejí oběti majetkové a násilné trestné činnosti. Poradkyně poskytují zejména právní informace (informace o trestním řízení, o právech obětí, o náhradě škody) a psychosociální služby (vyslechnutí, umožnění sdílení pocitů a poskytnutí podpory).

Služeb poradny pro oběti využila i Jitka, mladá žena ze středních Čech. Jitka chodila ráda na diskotéky, kde navázala přátelství se starším mužem, který zde pracoval jako

vyhazovač. Jednou s mužem odjela k němu na byt pod příslibem krátké návštěvy na kávu. Zde však došlo k naprostému zvratu situace, když muž Jitku zamknul, sebral jí mobil a držel v bytě celé tři dny. Jitka se také dozvěděla, že si muž „odseděl“ 22 let za vraždu, což v ní vyvolalo ještě větší hrůzu. „V tu chvíli jsem si uvědomila, že tam klidně můžu umřít a nikdo by se nic nedozvěděl“, vzpomíná s hrůzou Jitka. Během těchto tří trýznivých dní muž Jitku bil, vyhrožoval nožem, až ji třetí den nakonec znásilnil. V nestřežené chvíli se nebohé Jitce podařilo utéci a vše nahlásit policii. Celá událost a opakované výslechy u policie Jitku významně duševně poznamenaly. Své psychické problémy začala řešit užíváním pervitinu. Do poradny přišla zoufalá, nevěděla, jak si pomoci a jak se zbavit závislosti na

drogách, které poskytují únik. Poradkyně Jitku citlivě vyslechla a navrhla Jitce konkrétní kroky, jak by mohla svou situaci řešit. Předala také kontakt na psychoterapeuta, který jí se zvládnutím této těžké životní situace může bezplatně pomoci. Ačkoliv Jitčin těžký příběh zdaleka nekončí, dle svých slov pocítila velkou úlevu, když se takto mohla svěřit. Na poradnu se i nadále může kdykoliv obrátit.

„Oběti trestného činu se může stát každý z nás, i ten, kdo je přesvědčen, že

jemu se to stát rozhodně nemůže. Služba pro oběti trestných činů je určena opravdu pro každého, kdo se cítí být obětí a kdo potřebuje získat informace, jak svou situaci řešit“, komentuje jeden z poradců Jiří Ježek. Zkušenosti a empatictí odborníci jsou připraveni bezplatně a anonymně pomoci při řešení následků trestného činu.

Mgr. Jiří Ježek,
Mgr. Veronika Kulíková

KONTAKTY:

Adresa:	Boleslavská 139, 288 02 Nymburk
Poradenské hodiny:	pondělí 15:00 – 17:00, středa 9:00 – 11:00
Poradkyně:	Mgr. Jiří Ježek, Mgr. Veronika Kulíková
Telefon:	737 247 470, 733 788 936
e-mail:	jjezek@pms.justice.cz, vkulikova@pms.justice.cz

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Společenská kronika

Od července do konce září tohoto roku se narodila tato miminka:

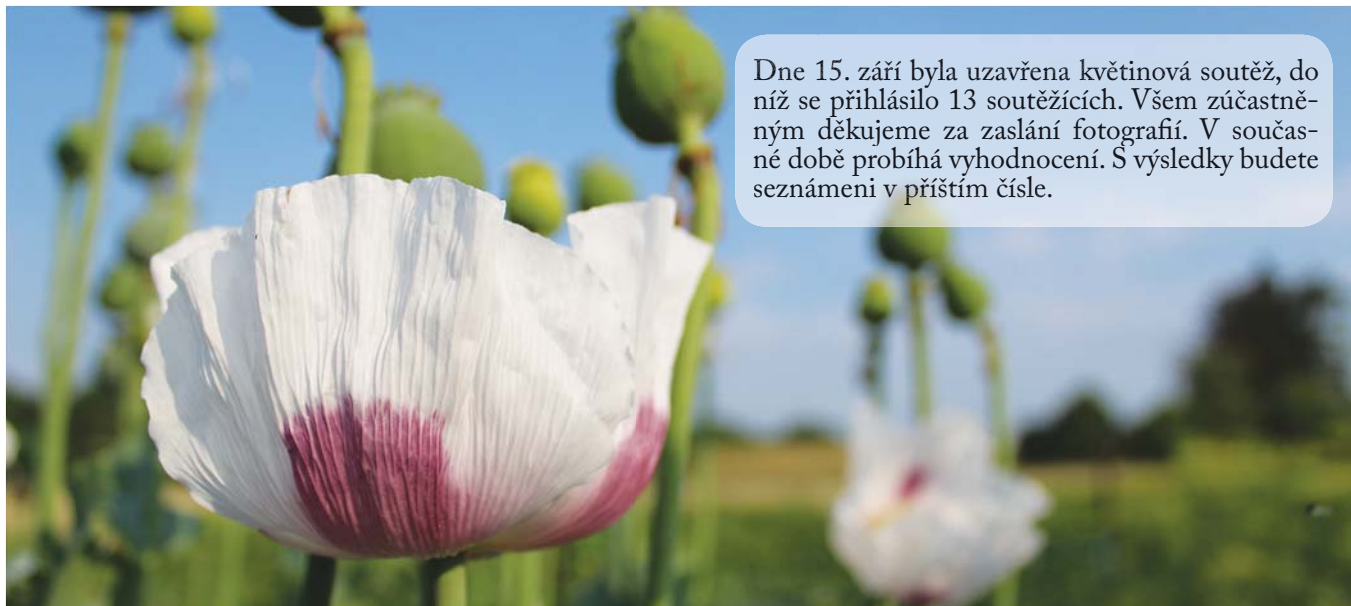
Tereza Zápotocká	červenec 2015
Maxim Brůna	srpen 2015
Martina Zajícová	srpen 2015

Vítání občánků proběhne v sobotu 17. října na Městském úřadě v Rožďalovicích.

Květinová soutěž

Dne 15. září byla uzavřena květinová soutěž, do níž se přihlásilo 13 soutěžících. Všem zúčastněným děkujeme za zaslání fotografií. V současné době probíhá vyhodnocení. S výsledky budete seznámeni v příštím čísle.

Co je nového v Základní škole a Mateřské škole G. A. Lindnera Rožďalovice

Vážené čtenářky a vážení čtenáři městského zpravodaje pro občany zvaného Rožďalovicko. S příchodem začátku nového školního roku si dovoluji ve stručnosti prezentovat vzdělávací nabídku naší základní školy. Výstupem jedné z aktivit zabývajících se místně zakotveným učením je kalendář školy na školní rok 2015/2016. Nazvali jsme ho *Společenský život na Rožďalovicku* a zaměřili jsme se v něm na činnost zájmových sdružení. Můžete si ho koupit ve škole nebo stáhnout z našich školních webových stránek. V tomto školním roce budeme připravovat kalendář o významných rodících z Rožďalovic, Košíka i Žitovlice.

Budu se trochu opakovat, ale považuji za potřebné zmínit, že díky finanční podpoře zřizovatele školy, kterým je město Rožďalovice, ve škole pokračuje ve své práci školní psycholog a školní asistent.

S finanční podporou souvisí i to, že v učebně 1. a 2. ročníku byla položena nová parketová podlaha a instalováno nové umyvadlo s přívodem teplé i studené vody. V návaznosti na činnost mateřské školy budeme v případě zájmu rodičů a žáků poskytovat logopedickou podporu. Ve výuce matematiky budeme používat Hejného metodu v 1. a ve 2. ročníku, věříme v její úspěšný vliv na vzdělávání našich žáků a odpovědně se připravujeme na její postupné zavádění v dalších ročnících.

Realizujeme projekt financovaný z ESF, který jsme nazvali EUškola pro život podruhé. Díky němu zavedeme čtenářské dílny do 2.–9. ročníku s očekáváním kladného dopa-

du na čtenářskou gramotnost žáků a v termínu od 17. do 23. října 2015 uskutečníme studijní jazykový pobyt 20 žáků v Londýně.

Dále se připravujeme na realizaci projektu nazvaného EUškola pro život potřetí, jehož schválení by mělo být potvrzeno ve velmi blízké budoucnosti. V něm bychom se zaměřili na zpracování a vyhodnocení plánu rozvoje technických dovedností žáků, jehož výsledkem bude aktivní práce žáků ve školní dílně. Druhým zaměřením tohoto projektu je realizace blended learningu v anglickém jazyce pro žáky 6.–9. ročníku spočívající v rozvoji jejich ústních komunikačních dovedností za podpory digitálního interaktivního výukového systému.

Pro žáky, jejich rodiče i případné zájemce pokračujeme v nabíd-

ce Rožďalovického sportování, které probíhá ve čtvrtek v čase od 16 do 18 hodin. A velmi nás těší, že jedním z produktů této aktivity je účast naší žákyně 5. třídy Barbory Červenkové na republikovém finále Odznaku všestrannosti olympijských vítězů na pražské Julisce.

Závěrem vás všechny co nejrůzněji zveme na den otevřených dveří, který jsme připravili na sobotu 5. prosince 2015 v čase od 8 do 12 hodin v budově školy v Tyršově ulici.

S přáním krásného podzimu za zaměstnance i žáky

Mgr. Roman Kotlár,
ředitel školy

SPOLEČENSKÝ ŽIVOT NA ROŽĎALOVICKU

Spolková činnost na Rožďalovicku má bohatou tradici a některá sdružení mají více než stoletou historii. Najdeme zde hlavně tradiční spolky hasičů, myslivců, rybářů, chovatelů nebo sportovní kluby. Výjimkou je pojezdská galerie, jež vznikla teprve před několika lety a šachový klub, který nedávno obnovil svoji činnost. Se zástupci jednotlivých sdružení se naši žáci scházeli na besedách a navštěvovali je při exkurzích. Dozvěděli se mnoho nového o historii i současnosti spolků a o náplni jejich činnosti. Zjistili také, že členové většiny z nich se kromě vlastní zájmové práce podílí často i na organizaci různých soutěží, výstav, sportovních a kulturních akcí, dětských dnů apod. Zjistěné informace a výtvarné zpracování najdete na stránkách tohoto kalendáře. Bohužel se do kalendáře nevešla všechna společenská sdružení. Ale víme, že svoji činnost i přes špatné roky udržují vělela a i při malém počtu členů stále existuje rožďalovický Sokol. Jeho členové se nyní aktivizují a pokoušejí se přilákat do svých řad nové přírůvky. K tomu by jim, stejně jako ostatním spolkům, mělo posloužit nové Centrum pro společenskou činnost, které bylo nedávno v Rožďalovicích dokončeno. Zástupci města si význam spolků pro život na Rožďalovicku dobře uvědomují a snaží se je různými způsoby podporovat. A právě otevření tzv. „Spolkového domu“ je toho důkazem.

Obrázky a texty k jednotlivým spolkům zpracovaly třídy takto:

- 1. třída – Myslivecké sdružení Podlužany
- 2. třída – Český svaz chovatelů Rožďalovice 2
- 3. třída – FC Trnavan Rožďalovice
- 4. třída – Fotbalový klub SK Žitovice – Pojeď
- 5. třída – Český rybářský svaz Rožďalovice
- 6. třída – Sbor dobrovolných hasičů Rožďalovice
- 7. třída – Sbor dobrovolných hasičů Žitovice
- 8. třída – Galerie Pojeď
- 9. třída – Myslivecké sdružení Hájek Košík

mateřská škola – Český svaz chovatelů Rožďalovice 1
školní družina 1 – Odbor přátel SK Slavia Rožďalovice
školní družina 2 – Sbor dobrovolných hasičů Košík

Školní rok 2015/2016

Základní škola a Mateřská škola G. A. Lindnera Rožďalovice, Tyršova 278, 289 34 Rožďalovice, ☎ 325 593 144, 606 617 123, škola@zs-rozdalevice.cz, www.zs-rozdalevice.cz

Mateřská škola Rožďalovice

V září 2015 jsme v naší mateřské škole přivítali 24 nových kamarádů. První dny v září se sice neobešly bez slziček a trošky smutku po maminkách, ale děti si brzy zvykly na nové prostředí, kolektiv dětí i na paní učitelky a postupně objevují nové věci a užívají si zajímavé hry a činnosti.

Nyní je ve školce umístěno 72 dětí (kapacita MŠ je 74) a jsou rozděleny do třech oddělení podle věku. Ve třídě Myšek je zapsáno 18 dětí ve věku 2–3 let a jejich třídní učitelkou je Radka Hofmanová. Ve třídě Berušek je zapsáno 27 dětí ve věku 3–5 let a jejich třídními učitelkami jsou Marcela Kořínková a Eva Koseková. Ve třídě Sluníček je zapsáno 27 dětí ve věku 5–7 let a třídními učitelkami jsou Lenka Pecková a Iveta Vacková.

Naši školku navštěvují děti z Rožďalovic, ze spádových obcí, ale i ze širšího okolí. Zastoupení jednotlivých obcí je následující: Rožďalovice 46 dětí, Košík 6 dětí, Žitovli-

ce 4 děti, Tuchom 1 dítě, Podlužany 1 dítě, Hasina 2 děti, Doubravany 3 děti a 9 dětí má bydliště mimo spádovou oblast naší školy.

Do nového školního roku přejeme všem našim dětem hodně ra-

dosti a příjemných zážitků v rožďalovické školce.

*Marcela Kořínková,
vedoucí učitelka mateřské školy*

Polytechnické vzdělávání a program „Začít spolu“ v mateřské škole

V uplynulém školním roce 2014/2015 se učitelky mateřské školy zúčastnily seminářů týkajících se polytechnického vzdělávání v mateřské škole: Malými řemeslníky s Patem a Matem, Hrajeme si, objevujeme a pracujeme a projektu POLY. Jelikož děti postupně ztrácejí manuální zručnost a mají nedostatečné technické a v běžném životě prakticky využitelné dovednosti, rozhodly jsme se na základě získaných inspirací a nápadů ze seminářů vytvářet nejrůznější vzdělávací příležitosti pro děti zejména v oblasti experimentování, objevování a řešení problémů, vlastní tvorby, práce s nejrůznějšími nástroji a materiály.

Chtěly bychom v naší mateřské škole rozvíjet manuální zručnost dětí a postupně k tomu přizpůsobujeme i prostředí školky. Součástí výše uvedených seminářů byl mimo jiné i vzdělávací blok Program „Začít spolu“ jako cesta k posílení polytechnického vzdělávání ve ŠVP MŠ. Na tomto základě jsme se začaly více zajímat o vzdělávací program Začít spolu, který funguje již v mnoha mateřských školách i základních školách v České republice i v zahraničí (některé z nich jsme měly možnost navštívit).

Program Začít spolu (v mezinárodním označení Step by Step) kladě důraz na individuální přístup ke každému dítěti, na podnětné prostředí, které umožňuje samostatné rozhodování a volbu dítěte a přijímání odpovědnosti za ně, rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti a na spolupráci s rodinou. Některé prvky programu jsme začaly používat ve třídě „Myšiček“, kde vznikla tři centra ak-

tivit – kostky, písek a ateliér. V souvislosti s polytechnickou výchovou se chystáme další třídy postupně vybavit centry aktivit, zejména dílnou. Doufáme, že se nám postupem času podaří v tomto duchu vytvořit pro děti takové prostředí, ve kterém budou rády tvořit, pracovat, učit se a objevovat nové věci.

*Za učitelky MŠ
Radka Hofmanová, DiS.*

První třída nastupuje

V tomto školním roce nastoupilo do první třídy naší školy devatenáct nových žáků. Sedm dívek a dvanáct chlapců se bude od září nejen učit číst, psát a počítat, ale i osvojovat si a upevňovat nové dovednosti a návyky. Velká část z těchto dětí docházela do základní

školy v rámci projektu „Ze školky do školy“. Tento projekt děti se školou blíže seznamuje a zároveň připravuje k nástupu do základní školy. Na společných setkáních se děti seznámily se školním prostředím a se základy chování při výuce.

Každý žák první třídy měl 1. září na lavici připravené učební pomůcky, které byly darovány Městem Rož-

ďalovice. V letošním roce příspěvek města činil 500 Kč pro každého žáka.

Popřejme tedy prvňákům hodně úspěchů ve výuce a také, aby se jim ve škole líbilo.

Mgr. Marcela Sasková

Exkurze na festival Jičín – město pohádky

Dne 10. září navštívila 4. třída festival Jičín – město pohádky. Žáci se seznámili s historií Jičína, ve skupinách dokonce sami zjišťovali historické údaje, zkusili si, jak se dříve mlelo obilí, tkalo, psalo brkem... Zaujaly je

také vystavené knihy Václava Čtvrtka. Dále si třída prohlédla výstavu loutek a někteří žáci si zkusili zahrát loutkové divadlo. V zámeckém parku si pak užili pohádkové dílny a soutěže. V závěru si poslechli koncert mladičké skupiny na Valdštejn-

ském náměstí. Cestou zpět ještě někteří předvedli své umění v hodu do házenkářského koše. Exkurze byla velmi vydařená.

Mgr. Iveta Vališková

Novinky v hodinách angličtiny

Na konci loňského školního roku se ZŠ a MŠ G. A. Lindnera Rožďalovice přihlásila k výzvě č. 56 Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost zaměřené na rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti, výuku cizích jazyků a podporu výuky matematiky. Mezi klíčové aktivity, které výzva zahrnuje, patří zaprvé čtenářské dílny jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství a čtenářské gramotnosti, zadruhé zahraniční jazykový kurz pro učitele, zatřetí stínování (shadowing) pro pedagogy cizích jazyků, matematiky, přírodovědných a technických předmětů v zahraničí a začtvrté zahraniční jazykové vzdělávací pobyt pro žáky.

Naše škola se rozhodla využít čtenářských dílen, které v tomto školním roce doplní výuku českého jazyka a literatury na prvním i druhém stupni. V rámci těchto hodin budou žáci aktivně pracovat s knihou pod vedením pedagoga a rozvíjet svoji čtenářskou gramotnost.

V červenci jsem odjela na jazykový pobyt do Londýna, jehož cílem bylo nejen získat nové poznatky, které by bylo možné využít v hodinách angličtiny, ale také zdokonalit se v jazykové vybavenosti.

V říjnu se pak uskuteční výjezd pro žáky. Dvacet žáků druhého stupně odjede na týdenní jazykový pobyt do Londýna. Ubytování budou v hostitelských rodinách, jejichž prostředím jim pomůže lépe poznat realitu a zároveň procvičit si angličtinu v autentickém prostředí. V rámci výjezdu žáky také čeká jazykový kurz, kde budou pracovat s rodilými lektory, návštěva hlavních památek Londýna, o kterých se učili v hodinách angličtiny, a seznámení se s historií a geografii města.

I nadále budou žáci v tomto školním roce pracovat s aktivitami v projektu Voices, který má za úkol rozvoj jazykové vybavenosti, a nově je pro ně připraven tzv. blended learning. Tento program umožňuje přirozený způsob osvojování angličtiny, intenzivní trénink myšlení v cizím jazyce a rozvoj individuálních ústních komunikačních dovedností žáků.

Mgr. Jana Červenková

Zachráněný puščík vrácen do přírody

Už druhým rokem se naše škola zapojila do tzv. adopce živočichů, kterou organizuje Záchraná stanice handicapovaných živočichů v Pátku u Poděbrad.

Před časem jsme ještě ve spolupráci se Sdružením rodičů Rožďalovice adoptovali dvě veverky obecné a po jejich úspěšném odchovu jsme je vypustili v lese Babínek. Veverky se zde usadily a při procházkách lesem je poměrně často pozorujeme.

V minulém školním roce jsme obdrželi nabídku k adopci jednoho ze čtyř druhů ptáků, o které se pracovníci stanice od jara starali. Nakonec ve výběru žáků těsně, o několik hlasů, „zvítězil“ puščík obecný nad kání lesní, poštolkou obecnou a ka-lousem ušatým.

A tak odpoledne ve středu 16. září mohla asi padesátka žáků a jejich rodičů obdivovat krásného samce tohoto poměrně vzácného ptáka.

Vedoucí stanice Luboš Vaněk přitomně seznámil se zajímavostmi ze života puščíků a dalších sov, se sou-

časným stavem stanice, ale především poděkoval škole za pomoc.

Pak už svěřil puščíka do rukou zá- kyně 9. ročníku Míši Mikulové a ta jej vypustila do volné přírody. Po téměř půlročním pobytu v záchrané stanici mu let mezi stromy dělal tro-

chu problémy, ale snad obohatí život v Babínku stejně jako zmiňované veverky.

Jiří Rejsek

V úterý 22. září se při příležitosti zahájení školního roku a uvítání prvňáčků do školy uskutečnila zahradní slavnost

Žákyně páté třídy Barbora Červenková reprezentovala 11. září školu na republikovém finále Odznaku všestrannosti olympijských vítězů na pražské Julisce

Běhu od Bučického mlýna se ve středu 16. září zúčastnil rekordní počet 49 běžců. Nejrychlejším žákem byl Jaroslav Rychtařík z osmé třídy, ale traťový rekord nepřekonal. Slavnostní vyhlášení proběhlo v příjemném prostředí nově otevřeného Spolkového domu

Ferdinand Sokol – rožďalovické slavnosti sněženek

Těžko se hledají slova při tak čerstvé vzpomínce na člověka, kterého jsme měli rádi – a pan Sokol k takovým vždy patřil. Proto se jej pokusím přiblížit odlehčeně, v duchu jeho života a povahy, snad tak, jak by si to i on sám přál.

Vzhledem k tomu, že jsem měl to štěstí prožít s ním pár krásných let, zůstaly tyto řádky na mně, a být se mi moc těžko píše, jsem za ně rád.

Jako dnes vzpomínám na dobu před patnácti roky. Přišli jsme na Bučický mlýn a začali uskutečňovat své sny, ke kterým patřil i chov koní. V té době prožíval pan Sokol těžké období po ztrátě své ženy, s níž prožil celý život, a pozbýval chuti k životu. Slovo dalo slovo a ocitl se u našich koní. A bylo jasno! Přání, které vyslovil, žít u koní, třeba v maringotce, se stalo skutečností. Jen tu maringotku jsme vynechali, a získali jsme tak toho nejlepšího partáka, jakého jsme si mohli přát.

prostě jen nebyl „napsaný“, ale skutečný, a žít svůj život nadále v Hradištku, zaručeně je to stejně známá postava, jako jsou postavy v *Postřižínách* či ve *Slavnostech sněženek*, a zcela jistě by jej autor nemohl vynechat.

Po nastěhování do domku na Bučický mlýn se stal snad nejvyhledávanějším člověkem v okolí, bylo až neuvěřitelné, kolik přátel a kolik lidí za ním přijíždělo pro rady anebo třeba jen na kus řeči.

Znalce honebních psů a koní už asi lepšího nepoznám. Vždy v zeleném mysliveckém úboru s naprosto neodmyslitelnou hučkou na hlavě a s jemným inteligentním humorem rožďaloval ochotně svá životem načerpaná moudra.

Splněním svého snu neuvěřitelně omládl a bylo znát, že mu Bučice prodloužila produktivní část života. Bylo to krásné období a krásných pár let po jeho boku. Vlastně on byl otcem myšlenky začít chovat skot a dnes i díky

jsem poznal. Doma plnou skříň zbraní, které stále ošetřoval a připravoval na leč, ale nikdy nevystřelil. Nebylo myslivecké schůze, na kterou by nedorazil, a i když jsme mu dali k narozeninám novou uniformu, stejně nasadil tu neskutečně zmačkanou a pro něj typickou hučku a nový klobouk zůstal na věšáku. Myslivost byla pro něj vždy svátek.

Pamatuji jednu podzimní naháňku v lesích nad Bučicí, kdy zde jako host byl i pan Sokol a též můj otec, oba vážení pánové a postupující ve dvojici. Když proti nim vyrazil rozlícený kanec, oba si tak dlouho dávali přednost ve střelbě a nakonec stejně nevystřelili, až kanec odběhl do vzdáleného houští i s panem Sokolem na hřbetě. Dodnes oba podezírám, že neměli ani náboj v komoře a vlastně ani střílet nechtěli, prostě prožívali atmosféru honu, ale zabíjení jim bylo cizí.

Vzhledem k věku pana Sokola bylo s podivem, že se vlastně životu nebezpečná událost proměnila v úsměvný příběh, opět jak od Hrabala a opět hlavním aktérem nemohl být nikdo jiný než Ferda, jak mu s úctou každý bližší říkal.

Za těch pár let jeho působení na Bučici se z něj vlastně stal kastelán, který každého vždy rád provedl – tím místem žil a sám jej spoluvytvářel, dodnes na něj zde každý vzpomíná s úctou a především s úsměvem, protože při každé vzpomínce na něj vyvstane jeho jemný, laskavý humor, který měl v sobě a který nikdy neopomněl přidat.

Po dlouhé a těžké nemoci již není mezi námi a myslím, že si zaslouží vzpomínku nás, kteří jsme měli tu čest jej poznat. Nevím, zda je vůbec možné, aby takto výrazného člověka v obci někdo neznal.

Pokud po nás zůstane třeba jen málo toho, co zůstalo v nás po něm, můžeme si říci, nežili jsme zbytečně.

Tímto článkem bych ještě jednou rád poděkoval člověku, na kterého všichni s úctou vzpomínáme a budeme vždy vzpomínat.

Za všechny kamarády a přátele

Jiří Petersik

Pan Sokol se ukázal být nejen velkým znalcem koní a snad všeho živého, ale především to byl naprosto výjimečný člověk svým přístupem k životu. Až časem jsme zjistili, kým vlastně je.

Jako milovníci Bohumila Hrabala jsme v něm objevili postavu, kterou prostě Hrabal jen nenapsal, ale která byla jako z jeho povídek. Znal osobně všechny postavy, které byly předlohou *Slavností sněženek*, a vždy jen říkal, co si o kom ten Hrabal přibásnil, pan Sokol byl totiž rodákem z Hradištku u Kerska a prožil zde kus svého života. Bohumil Hrabal měl vskutku neuvěřitelný talent na vykreslení postav – přesně takový byl i pan Sokol,

němu je zde vybudován chov skotu, za který se rozhodně stydět nemůsím.

On přivedl své dvě kravky, které byly počátkem našeho snažení. A nebyl by to pan Sokol, kdyby i jeho krávy nebyly zcela jiné než ty, které se pasou na zelené louce. Krávám pana Sokola chutnaly pomeranče, banány a jiná prazvláštní strava, prostě s ním bydlely vedle prodejny zeleniny, a tak vyrostly na tom, co se zde již nemohlo prodávat, a on je s podivem převedl na tuto netypickou stravu, a navíc celá dlouhá léta rodily jen dvojčata.

Jeho láska k myslivosti byla velká, ale v mých očích to byl opět ten nejpodivuhodnější myslivec, kterého

Hřib plavý – smradloch

Letošní sucho se samozřejmě odrazilo i na houbařské sezóně. Ta se zatím, tedy do prvního říjnového týdne, smrškla do několika dnů na přelomu srpna a září. Přesto byla zajímavá výskytem jedné ohrožené hříbovité houby. Proti jiným rokům jsme nacházeli docela často jinak celkem vzácný hřib plavý (*Hemileccinum impolitum*).

Jedná se o druh, který se na velké části území České republiky vůbec nevyskytuje, protože roste pouze

pisuje takto: „*Dusil jsem doma několik exemplářů. Záhy byl cítit skoro nesnesitelný zápach po karbolu jako v nemocnici, který ani dalším dušením nezmižel, takže jsem byl nucen otevřít okna.*“ Po dvou hodinách od požití několika lžic „*se dostavila zmalátnělost, časté a nepříjemné krkání s karbolovým zápachem. Pak počala bolet hlava v zátylí a dostavilo se nutkání ke zvracení.*“ Není divu, že po takových zkušenostech tento druh ke konzumaci nedoporučoval...

Přesto, že se tedy jedná přinejmenším o nechutnou houbu, navíc

na hrázi u Pařízku, podél trati za pilou i v lesích od holských rybníků až ke „Komáráku“ nebo u rybníka Vražda u Nouzova. A kdo by odolal nechat tak hezkého hříbka v lese...!

Na místě je zmínit jeho nejbližšího příbuzného, jímž je ještě vzácnější hřib skvrnitý (*Hemileccinum depilatum*). Společným znakem pro oba hříby je zápach a i celkový vzhled je velmi podobný. Tento druh je ale rozeznatelný podle důlkatého klobouku s tmavšími skvrnami. Byl popsán relativně nedávno a jeho popis má zajímavou historii. V osmdesátých letech minulého století můj přítel mykolog Josef Šutara studoval herbářové položky hříbu plavého a zjistil, že se jedná ve skutečnosti o dva druhy. Proto v roce 1985 připravil popis nového druhu, ale protože mu stále chyběla „živá“ houba, tak publikování popisu odložil. Jenže v následujícím roce houbu popsal francouzský mykolog Guy Redeuilh a Šutaraova práce skončila v šuplíku. Nutno dodat, že náš mykolog se stejně zapsal do dějin mykologie popisy několika dalších nových druhů a zejména taxonomickými pracemi.

Hřib skvrnitý má u nás podstatně méně lokalit. Již několik let jej sledujeme na třech místech u Komárovského rybníka, letos jsem jej zjistil u lávek za Bučickým rybníkem a na konci září jsme našli čtyři plodnice u Pustého rybníka.

I v případě hříbu skvrnitého platí, že by se neměl sbírat, ale to už bych se opakoval...

Jiří Rejsek

Hřib plavý (Hemileccinum impolitum), Bučický rybník, 2. září 2015

ve světlých listnatých lesích v nižších polohách, nejčastěji podél cest, na okrajích lesů nebo na hrázích rybníků.

Jak napovídá jeho latinské rodové jméno, je celkovým vzhledem podobný kozákům. Má spíše široký světle krémový – plavý – klobouk, později s nahnědlým nádechem, rourky jsou žluté. Třeň je zpravidla válcovitý, nažloutle bělavý s drobnými tmavšími šupinkami. Důležitým rozlišovacím znakem od zaměnitelných druhů je dužnina, která nemodrá ani jinak nemění svoji barvu. Ale pokud nám dobře fungují čichové buňky, houbu poznáme podle charakteristického zápachu po jodoformu.

S tím souvisí i užití hříbu plavého v kuchyni. Komu výše zmíněný pach nevadí (nebo má velký hlad), ten jeho konzumaci nejspíš zvládne bez větších následků. Ale třeba na Wikipedii se můžeme seznámit se zážitkem českého mykologa Františka Skyvy, který v polovině 20. století s houbou experimentoval a výsledek požití po-

vzácnou, naši houbaři ji sbírají. Na Rožďalovicku ji totiž nacházíme sice roztroušeně, vždy jednotlivě, ale ve všech okolních lesích – v Babínku,

Hřib skvrnitý (Hemileccinum depilatum), Pustý rybník, 26. září 2015

Vetřelci v rožďalovické přírodě

Už dva roky s kolegou Šoltysem seznamujeme rožďalovickou veřejnost s význačnými druhy živočichů, rostlin nebo hub, které se v našem okolí vyskytují.

Kromě těchto zajímavostí je však třeba upozornit rovněž na druhy organismů, které do naší přírody nepatří, dostaly se sem zpravidla činností člověka a začínají ovlivňovat, nebo již ovlivňují naše přirozené přírodní ekosystémy. Daří se jim to, protože se jedná o druhy velmi přizpůsobivé, které zde nemají žádné přirozené nepřátele. A navíc odolávají i nejrušnějším snahám nás lidí o jejich vyhubení.

V současné době je na území České republiky evidováno již několik set takových rostlinných či živočišných druhů, které jsou označovány jako tzv. invazní druhy. S řadou z nich se bohužel setkáváme i na Rožďalovicku. Proto v následujícím seriálu některé z nich více přiblížíme.

Klíněnka jírovcová aneb proč rezavějí kaštiny

Jírovec maďal, lidově kaštan, je známý statný strom, který u nás není původní. Pochází z jihovýchodní Evropy a byl vysazován do stromořadí nebo do lesů, kde jeho plody slouží jako potrava pro zvěř. Z Balkánu pochází i jeho škůdce, kterým je nenápadný, jen asi 7 mm velký denní motýl klíněnka jírovcová (*Cameraria ohridella*). Druhové označení v latině upomíná na makedonské Ohridské jezero, odkud byl druh relativně

ně nedávno - v roce 1986 - pro vědu popsán. U nás byl poprvé zjištěn na jižní Moravě, a to v roce 1993. Velmi rychle ale tato klíněnka osídlila celé území ČR, tedy i Rožďalovicko, a „zabydla se“ zde. Byla sice zjištěna výjimečně i na javorech, ale jinak je vázána výhradně na jírovec maďal, na němž se ovšem vyskytuje masově. Příčinou tohoto rozšíření je zejména fakt, že motýl může mít během roku v závislosti na počasí až 6 generací a samička během života může naklást i přes tisíc vajíček. V současné době nevím v naší oblasti o jírovci, který by klíněnkou nebyl napaden.

První dospělce můžeme zastihnout již v polovině dubna a do několika dnů po spáření se z nakladených vajíček líhnou malé, zploštělé housenky. Ty začnou ihned vyžírat vnitřní pletiva v listech (tzv. minují),

postupně se několikrát svlékají a nakonec se zakuklí. Výsledkem „řádění“ housenek jsou rezavé skvrny na listech, dochází k jejich usychání a předčasnému opadu, často již v létě. Stromy sice neodumřou, ale jsou výrazně oslabeny, neboť mají kratší vegetační období.

Zatím není známo, proč dosud stromy nenašly obranu proti tomuto škůdci, ani proč jeho výskyt není regulován nějakým zdejším predátorem (či parazitem). Klíněnka jírovcová zdatně odolává i chemickým postřikům, a tak jediná možnost, jak alespoň snížit její budoucí populace, je shrabání a spálení spadlých listů, ve kterých přezimují kukly z poslední generace.

Jiří Rejsek

Život na farmě a sucho letošního léta

Byl jsem požádán o článek do Rožďalovicka na téma farmy a zcela logicky mi na mysl vystává asi to nejaktuálnější zamyšlení s ohledem na letošní léto.

Trochu již tradičně jsme uzavřeli letní sezonu na farmě Dnem venkova v areálu farmy Pojedy, který se uskutečnil v nádherném počasí a snad ke spokojenosti všech cca 1500 návštěvníků. Počasí nám přálo a bylo plně odrazem letošního léta.

Celé léto bylo parné a krásně slunečné a všichni jsme se zamýšleli nad avizovaným oteplováním klimatu ovlivňovaní zpravodajstvím televizí a novin, které o ničem jiném ani v okurkové sezoně neměly co psát.

Asi to bylo nejteplejší a nejsušší léto naší desetileté zemědělské praxe. Ale já zde takto krásná léta pamatuji i ze svého dětství a nebyla myslím o moc studenější a propršenější. Možná si jen to dětství s odstupem mnoha let idealizuji.

Podstatný rozdíl však mohu konstatovat. Vždy jako děti jsme se koupaly v tom největším pařáku v rybnících v Pojedech, Žitovlicích či na Hasině. A letos? „Pojedák“ zcela bez vody a přítoky ostatních rybníků zcela vyschlé.

Následná spojitost se zemědělstvím je myslím zřejmá a teď na ni doplácíme. Srážek bylo dříve i teď zcela jistě podobně a výkyvy byly, jsou a budou. Co se však změnilo? Krajina a její obhospodařování, tedy i naše zemědělství, naši farmu nevyjímaje.

Zorání půdy je dnes již považováno téměř za středověk a hnůj, který byl vždy do půdy vpravován, je dnes skoro vzácností. Kolik se nachází v našem regionu farem chovajících skot, a tedy disponujících touto vzácnou komoditou? Co v půdě zůstává, když veškerou slámu spálíme v „ekologické“ spalovně a odvezeme z polí bez náhrady? Případně veškerou produkci z polností spolkně bioplynová stanice, která zpětně produkuje pouze zápach.

Kde zůstalo tradiční venkovské žití s využíváním krajiny rozumem a s výhledem do budoucna?

Dnešní venkov je pouze diskuze o dotacích, a tak myslím, že nás opět čekají štedré dotační tituly na sucho, na mokro, na povodně, na erozi, na zaměstnanost, případně na nové stroje, které pro změnu tu zaměstnanost snižují, prostě na vše myslitelné i nemyslitelné.

Dále budeme pokračovat v obhospodařování půdy tímto zvráceným způsobem a opět přijde sucho, následně povodeň a vždy nám milostivě úředník ministerstva vše zadotuje, hlavně v období blížících se voleb.

Není náhodou naším problémem stav myslí a vybudovaný dotační blázinec?

Léto přece má být teplé, krásné a suché a zemědělec by měl být na tuto variantu připraven, ostatně jako na každou jinou. Ale již jsme přijali úplatek vrchnosti zvaný dotace a přiznávám i já osobně, nedá se od-

mítnout, číhá na každém rohu. Již se nepozastavujeme nad smyslem výše uvedeného stavu. Vlastně málokdo dohlédne příčin a smyslu. Jak zaměstnat tisíce zaměstnanců ministerstev, krajů, zemědělských agentur a jak nejlépe vymyslet bič na svobodně myslící rolníky, kteří se vždy vyznačovali značnou dávkou tvrdohlavosti a samostatnosti?!

Vše zvládne dotační šilenství. Řídí jej politici a úředníci, v nemalé míře občas i vysávají, hlavně však mají „práci“ a k naprosté dokonalosti následně vše kontrolují a sankcionují, což jsou opět pracovní místa pro nezaměstnatelné, a hlavně je to nejlepší způsob utlumení aktivních a nejlepších způsobů ovládání těch tvrdohlavých. I ten nejtvrdší změkne před kontrolou, která má pravomoc jej finančně zlikvidovat.

Lidstvo snad zatím nevymyslelo demokratičtější způsob ovládání a užívání moci. Žádná na růžovo nalakovaná komunistická diktatura, ale ovládání formou dotačního úplatku, který každý touží získat: jedinec, firma, kraj, obec, prostě každý a pak též každý rád poslouchá a nevybočuje z řady.

Důsledky pak všichni pocítujeme na vlastní kůži. V obchodě nelze zakoupit jedlou potravinu, na polích míváme pouze pšenici, kukuřici a řepku, počasí střídá sucha a povodně. Nikde žádná vyvážená míra rozumného žití. Tu jsme již zapomněli.

Nebyl staletí náš venkov o rozmanitosti? Ještě ve výše avizova-

ném dětství pamatuji v každé vesnici přítomnost krav, prasat, případně jiné zvířecí havěti, která produkovala hnůj, ten byl zaorán a následně někde rostla pšenice, někde okurky, někde se pásly krávy a voda se vsakovala do polí a následně stékala do rybníků, v nichž jsme se jako děti koupaly, a to ve vodě a bez sinic.

Letní parno patřilo k létu a následky nebylo třeba řešit vynálezem dotace, ani ty povodně nepamatuji.

Asi bude mnohé špatně a zpracovanost uplácení ze strany státu je již dokonalá a nevyhne se žádné činnosti, nic na tom asi ani nezměníme, ale malé zamýšlení myslím není od věci.

Nedivím se dnes snad ani negativním hlasům, které jsou proti chovu našeho skotu, vždyť je již téměř normální, že na vesnici žádná kráva není vidět. Tedy na české vesnici! Ti stěžovatelé rádi ukazují obrázky z dovolené, např. Bavorska, Švýcarska nebo Francie, a na nich, světe div se, pasoucí se krávy, opěvují zdravé produkty a neuvědomují si, že je může produkovat pouze zdravý a funkční venkov, kterému se u nás tak brání.

Můj příspěvek měl být o farmě, zemědělství, skotu a o všem, co se těchto činností týká, dnes již k nim patří právě výše uvedené a polemika o smyslu je tím nejdůležitějším.

Stále věřím, že budujeme farmu pro žití na vesnici a plníme mnoho funkcí. Není naším smyslem hromadění majetku a vytváření jen zisku bez logiky a návaznosti na tradice. Naopak, veškeré zisky rozpouštíme do dalších projektů a nelze přehlédnout změny v krajině i v objektech statků, které obhospodařujeme. Každý, kdo není zaslepen závistí a v Čechách tak rozšířenou nepřejícností, musí kvitovat procházky zdejší oživlou krajinou mezi stády skotu v alejích stromů a po nově vznikajících cestách. Krajina se otevřela a není jediným nedozírným lánem. Snad o posunu myšlení svědčí hojná návštěvnost Bučice i pravidelných akcí pořádaných v Pojedech.

Není smyslem farmu ohrazovat a uzavírat, naopak krajinu otevřít a propojit, což se pomalu daří a turisté již běžně projíždějí po našich farmách či farmách v okolí. Doufám, že časem přivedeme milovníky kol a venkova i do zatím opomíjené Svídnice, kde vzniká naše již v pořadí čtvrtá farma, a najdou si i sem cestu, jako si ji našli i k našim sousedům do Seletic či do Košíku.

Vzniká zde pomalu kruh zajímavých a odlišných farem a vrací se pomalu ta mnou na začátku článku vzpomínaná rozmanitost. A v krásném parném létě je na venkově nejlépe!

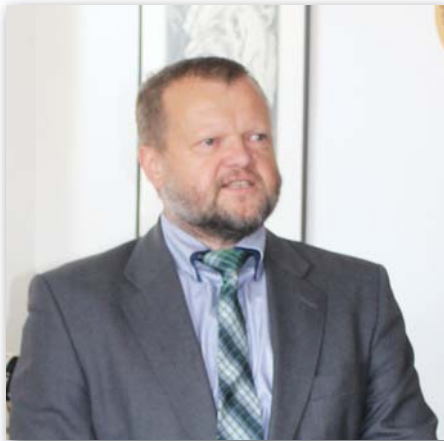
S přáním krásného podzimu

*Jiří Petersik,
Farma Pojedy a Rožďalovice*

„Vztah a úctu mám spíš k dědečkově památce než k nějakým věcem“

Při příležitosti otevření nově zrekonstruovaného Muzea knihařství jsme jednomyselně ze zakladatelů Nadačního fondu Jendy Rajmana Pavlu Hančarovi položili několik otázek...

V sobotu 19. září zahájilo svoji činnost Muzeum knihařství. Co Vás vedlo k jeho otevření?

Základem všeho byla snaha zachránit tento krásný dům, jehož historie se píše cca od roku 1780. Můj dědeček (*Jenda Rajman – pozn. red.*) se během svého života dvakrát oženil, ovšem rodiny spolu moc nemluvíly. Po jeho smrti se dědictví rozdělilo na čtyřadvacetiny a nikdo tady nic nedělal. Protože tehdy byla příležitost, postupně jsme všechny podíly skupili a začali s opravou nejprve přízemní části, tedy dílny.

Dům byl dlouhou dobu zchátralý. Nelitoval jste někdy?

Jednal jsem s řediteli různých muzeí, měli však zájem pouze o dva stroje a nic ostatního nechtěli. Nám to přišlo líto, je tu historie knihařství skoro 100 let, spousta nástrojů, strojů, je to dědictví, které si rozhodně nevezmete domů. Dílnu jsme tehdy opravili ze svých prostředků, velký kus práce tady odvedla moje sestra Blanka se svou rodinou, která se nyní už bohužel dalších prací neúčastní. Bylo mi jasné, že na rekonstrukci celého patrového domu už peníze nedám dohromady, jednu dobu jsem dokonce opravdu uvažoval, že ho zbourám. Je tam studna, takže by se tam udělala fontánka, parčík...

K bourání ale nedošlo...

První, kdo mi vynadal, byl spolužák, nyní starosta Košíka Luděk Kut-

mon, který mi říkal: „*Takovejhle barák prostě nemůžeš zbourat!*“ A protože moje žena měla zkušenost se získáváním dotací, které šlápla pro skautský oddíl v Hořicích, snažili jsme se na opravu domu sehnat dotaci, což tedy pro dvě fyzické osoby nebylo vůbec jednoduché. De facto jsme poslední tři roky nedělali nic jiného, než „administrovali“ dotace. Jedna dotace byla ve výši 5 milionů a druhá byla 1 milion korun, dostali jsme 80 % a zbytek jsme do toho museli přidat z vlastních zdrojů.

Dům byl také prohlášen za památku. Obyčejně si majitelé na památkáře a jejich „vrtochy“ stěžují. Objevily se nějaké podobné problémy i při Vaší rekonstrukci?

Za to si můžeme sami, my jsme projevíli přání dům jako památku zaplatit. No, dost jsme si zkomplikovali život, měli jsme to nechat aspoň až po dokončení rekonstrukce.

Všechny lhůty se mnohokrát prodloužily, na každou věc povolení památkářů, nakonec muselo vzniknout úplně nové požární bezpečnostní řešení.

Celé se to tím zdrželo nejméně o tři měsíce, a to musím říct, že k nám byla paní Vančurová, která má tohle na MěÚ Nymburk na starosti, vrcholně vstřícná.

Zatím jediné plus je, že jsme mohli nechat na místě původní dveře, které by jinak z požární bezpečnostního hlediska nevyhověly. Na další přínosy prohlášení za památku zatím tedy čekáme a uvidíme...

Už máte představu, jak tedy bude muzeum fungovat?

Doufáme, že nám město na provoz muzea přispěje, nejméně jako poslední roky, nezbyvá než opět a opět poděkovat. Prioritní je udržet v provozu knihařskou dílnu, ta by měla částečně vydělat na provoz muzea. Je otevřena ve všední dny od 9 do 15 hodin a vchod je z Tyršovy ulice. Muzeum s vchodem z Husovy ulice bude otevřeno celoročně květen – září, od středy do neděle, po zbytek roku ve všední dny, vždy od 10 do 16 hodin. Počítám, že zde budeme dělat workshopy, navážeme na program „Svaž si svoji knihu“, který probíhal už dříve v prostorách dílny a o nějž byl a je docela slušný zájem. Opravdu jednoduše svázat knihu, to máte za den hotové. Leckoho to baví, když vidí, jak vzniká knížka, a může si vše zkusit.

A jaká bude Vaše role?

V „zeleném“ domě budu provádět, je zde stálá expozice knihařství, knihy a krátkodobé výstavy. Až si návštěvníci v muzeu vše prohlédnou, tak je zavedu do dílny, kde bude pracovat knihařka, aby zájemci také viděli technologii výroby. Zde si každý bude moci na zlatičce vytlačit rytinu, aby si odnesl nějakou památku. V poslední místnosti je pak instalována televize s přístupem k internetu a s možností přehrávání filmů. Při slavnostním otevření muzea v sobotu 19. září jsem promítal dokument, jak pan Jiří Fogl, knihař ze Žamberka, dělal kopii známé Dáblovy bible. Do konce teď jednáme o tom, že bychom si ji sem půjčili a vystavili ji zde jako

další krátkodobou výstavu, tedy po dědových fotkách z války, které tu jsou vystaveny dnes.

Expozice je docela rozmanitá, obsahuje podrobné texty, krásné trojrozměrné exponáty, promítáte staré fotografie... Spolupracovali jste s nějakou odbornou institucí?

Něco jako odborný dozor nad námi vzal pan Pavel Muchka, vedoucí oddělení knižní kultury knihovny Národního muzea, a jeho kolegyně paní Outratová. Jsme jim za to velmi vděční a doufáme v další spolupráci. Panely, popisky a překlady dělala moje žena a patří jí za to dík.

Máte k některému z vystavených předmětů nějaký osobní vztah nebo vzpomínku?

Největší osobní vztah ke všemu má určitě máma (*Blanka Hančarová – pozn. red.*), prožila zde celý život a je poslední dědovou vyučenkyní. Věřím, že dokud jí budou síly stačit, bude mi s průvodcováním pomáhat, přece jen vykládá z vlastní zkušenosti.

Děda umřel, když mi bylo osm let, takže z té jeho umělecko-podnikatelské povahy si nic nepamatuju, vše mám z vyprávění a papírů. Vztah a úctu mám spíš k jeho památce než k nějakým věcem. Nicméně – diplomku jsem psal na jeho psacím stroji, který se sem teď vrátil a je exponátem.

Stačil jste zpracovat celou pozůstalost Jendy Rajmana, nebo se ještě můžeme těšit na nějaké další překvapení?

Není zpracováno téměř nic, jen hlavní exponáty a většina knih. Nahoře je jedna místnost plná beden od banánů a tam překvapení určitě budou. Zdá se však, že největší „poklady“ budou v šanonech, tady se nikdy žádný papír nevyhodil. Děda schoval nejenom dopisy, co dostal, ale i průklep odpovědi, a založil to do šanonu podle abecedy.

Nebo tu jsou celé roky účetnictví a daňových příznání, teď rovnám výpisy z banky roku 1929. Zatím posledním nálezem byl poválečný ročník novín České slovo od 7. května 1945.

Takže překvapení určitě budou, co půjde, budu vystavovat a možná i publikovat. Popravdě počítám s Vaší pomocí při zpracování korespondence.

Ještě jste mluvil o výstavách...

Pokud jde o ty krátkodobé výstavy, nyní na zahájení činnosti muzea jsme připravili výstavu dědečkových fotografií ke 100. výročí otevření italské fronty za první světové války. Následovat bude patrně expozice Gauguinových dřevorezů. V roce 1910 přivezl tyto dřevorezové štočky z Tahiti Milan Rastislav Štefánik, konzultoval s ním malíř Tavík František Šimon, který z nich pořídil první otisky. Pak, po válce, je otiskl František Kobliha a nakonec skončily v Národní galerii, už prý z nich žádné otisky udělat nelze.

Jedno pare z té první várky děda dostal, zachoval se i darovací dopis Arthura Nováka a následná dědečkova odpověď: „Kdybyste věděl o někom, komu se to líbí, tak já mu to dám. Udělám na to pasparty, ale není to můj šálek kávy.“ Dědeček byl zkrátka upřímný a Gauguina nemusel...

Vystavím to i s tou korespondencí. O snaze vystavit tu kopii Dábovy bible jsem už mluvil a další nápady snad přijdou, jsem otevřen radám a tipům.

Říkal jste, že budete v muzeu průvodcovat. Znamená to, že se z Vás stane zase Rožďalovák?

A tak já se za Rožďalováka považuju celý život. Průvodcování je zatím taková z nouze ctnost, mám práci, kterou mohu dělat v zásadě odkudkoli, a žena si prý ode mne v Hořicích ráda odpocíne. Uvidíme, jak si to celkově sedne. Mám Rožďalovice rád, nakonec opravený dům zdobí víc město než nás. Ale kde budu trávit důchod, zatím fakt nevím.

*Rozhovor připravili
Viktor Dobrev a Jiří Rejsek*

Ing. Pavel Hančar se narodil v roce 1956 v Jičíně. Vystudoval Fakultu elektrotechnickou na ČVUT v Praze, obor technická kybernetika, specializace řízení jaderných reaktorů.

V letech 1981–1987 pracoval v Miletě Hořice jako technik sálového počítače, poté působil až do roku 1991 jako programátor v hořickém podniku Kovo-dřevo-elektro.

Mezi lety 1991–1993 se věnoval správě aktiv v první a druhé vlně kupónové privatizace v investičním fondu Valuta, a. s., který spoluzakládal.

Následně získal licenci makléře a začal pro různé společnosti ob-

chodovat s cennými papíry, v roce 2000 získal licenci na provádění veřejných dražeb, od roku 2008 spolupracuje s insolvenčním správcem v oblasti zpeněžování majetkové podstaty, při jednání s dlužníky v konkurzu i v oddlužení.

V roce 2002 založil Nadační fond Jendy Rajmana, jehož posláním je především správa uměleckého odkazu tohoto významného českého knihaře.

O tři roky později bylo otevřeno i Muzeum klasického knihařství, které nyní prošlo obsáhlou rekonstrukcí a bylo slavnostně otevřeno 19. září 2015. Pavel Hančar je ženatý a má dvě dospělé děti.

Ze zápisů Marie Veselé k roku 1945 (dokončení)

V závěrečné části svých zápisů k roku 1945 popisuje Marie Veselá poválečné události v našem městě: mimo jiné ustavení místního národního výboru, Husovu oslavu, pouťovou vichřici, odhalení pamětních desek padlým, exhumaci ruských vojáků či listopadovou měnovou reformu.

Přijelo na práci osm zajatých Italů a 20 německých žen z trestu. Dne 1. června konán pohřeb ruského nadporučíka Bolojeva. Ruské ženy nesly vpředu věnec, v němž byla velká podobizna mladého 21letého muže. Účastnil se všech velkých bitev Rudé armády: u Leningradu, Stalingradu, Kovna, Berlína a Prahy. Byl jednou raněn. Před dvěma dny psal rodičům, že se vrací zdrav. Zkoušel na silnici u Břístve německý motocykl, splášil koně, narazil na voj vozu, smrtelně se zranil a zemřel v Zámostí v lazaretě (byl na pile).

Rusové měli mnoho svých i Němcům odebraných koní. Obec měla povinnost dodat krmivo, ale seno nebylo, a tak je krmili pící kdekoli nasekanou, nebo je kdekoli pásli.

Majitelé pozemků měli hlásit škodu způsobenou odvezením nebo spasením píce. Když se počala sušit tráva, měli Rusové sekat jen lesní palouky v lesích rožďalovických, křesťských a dětenických. Dne 3. června tančeno v radnici na oslavu návratu oblíbeného učitele Stanislava Krause. Ihned po okupaci Němci prchl a vstoupil do čsl. legií. Zúčastnil se bitev se západními armádami a v hodnosti kapitána se zdrav vrátil, což mu srdečně přálo stále v lásce naň vzpomínající žactvo a všechno občanstvo. Zdrávi se vrátili: Josef Vyhnaněk s manželkou Vlastou, kapitan a letec František Mlejnecký. Dva řezníci, Josef Dovolil a Ladislav Moravec, jimž za okupace byly obchody zavřeny, a oni totálně nasazení pracovním úřadem, dne 1. června opět obchody otevřeli.

V Jičíně byli zavřeni donašeči, kteří udržovali styky s Němci, což jim lidé přáli. Internovaný a z vlajkařství nařčený ing. Syka, zaměstnanec cukrovaru, byl propuštěn, když mu nebyla prokázána žádná vina.

Dne 9. června konána ustavující schůze strany lidové. Po úplném odjezdu vojáků Rudé armády byla vyklizena měšťanská škola, aby ještě před prázdninami se mohlo za-

čít učit. Poněvadž byl nedostatek sil, uklízely dámy Červeného kříže, ženy úředníků a řemeslníků. Národní výbor zabral majetek Němců dosud bydlících v Rožďalovicích.

Dne 16. června založen v Rožďalovicích Svaz české mládeže, od 14 do 25 roků, který si ihned zvolil svůj výbor. Na opakované vybidnutí k protahování řepy se z Rožďalovic přihlásilo velice málo žen, proto sem poslány Němky z Libštátu a Lomnice nad Popelkou. Přijely 16. června, hned ten den tančily v

nato vstoupila Rudá armáda do Berlína. Zakončil ji zvoláním slávy Stalinovi a Rudé armádě, což všichni přítomní učinili též. Reč se velice líbila. Pak žákyně Buřilová přednesla báseň Rudá armáda. Přednes pěkný byl odměněn potleskem obecnosti. Ředitel Drnec poděkoval za účast a kapitán čsl. legií Stanislav Kraus provolal sokolské a orelské jednotě zdar! Poprvé se na národní slavnosti mísily modré a červené košile v jedné řadě. Poté hudba zahrála sovětskou a čsl. hymnu. Starší účastníci

hotelu Zálůžna. Žádná skleslost nebyla na nich vidět. Jejich muži sem byli posláni již dříve.

Dne 22. června bubnováno, že je to den památný, před čtyřmi roky Rudá armáda vstoupila do války s Německem. Bude se slavit místo 28. října. Ženatí muži, kteří byli po válce mobilizováni, byli propuštěni domů 16. června. Žádali totiž plat a podporu pro rodiny a 10 cigaret denně.

Dne 22. června, na den vstupu Rudé armády do války, slaven byl ve všech českých městech manifestačně průvodem a projevem oddanosti k ruskému národu. Průvod se konal v 8 hodin večer ze sokolského hřiště, prošel hlavními ulicemi, hudba pana Antonína Svobody, hasiči, sokolové, orlové, skauti, žáci a žákyně, mnoho lidí. U radnice uvítal přítomné ředitel školy Jan Drnec a dal slovo odbornému učiteli Chrtkovi, který řekl, že zpočátku obsazovalo Německo téměř bez boje nepřipravené státy i Rusko. Vítězně postupovalo až do 22. června 1941, kdy bylo zastaveno před Moskvou. To byl začátek prohry. Za čtyři roky

šli domů, mladší na radnici do sálu tančit. Druhý den 23. června byla taneční zábava pořádaná Svazem české mládeže pod heslem „Umíme tančit i pracovat“.

Po vyvěšení vyhlášek Okresního národního výboru v Jičíně, že všichni muži i ženy od 16 do 50 let jsou povinni jít protahovat a o kopávat řepu k velkostatku, jinak že jim budou odebrány potravinové lístky nebo označení jako lidé práce se štítící a podle toho s nimi naloženo. To způsobilo, že 25. června v pondělí se dostavilo 156 lidí na panskou, jak se stále říkalo, řepu. Plat si nikdo nevzal, zřekli se ho ve prospěch výstavby vsi Lidic, která byla Němci srovnána se zemí, muži zastřeleni, ženy a děti rozehnaný do Němec.

Dne 27. června pořádány schůze národních socialistů, komunistů a sociálních demokratů v hotelu Zálůžna a strany lidové na děkanství za účelem nového národního výboru. Bylo nařízeno, že každá strana musí mít stejný počet členů, totiž 6, celkem 24. Dne 4. července bubnováno, že večer se pořádá schůze sociálních demokratů.

Národní výbor uspořádal zase po šesti letech oslavu Mistra Jana Husa. Občanstvo vyváděno k účasti a vyvěšení praporů. Poněvadž žádný z cizích řečníků nemohl přijet, nabídl se místní čsl. farář. Nabídka přijata s podmínkou, že nebude mluvit o náboženství, slib nesplnil. Ve své řeči u obecné školy v památný den věrozvěstů Cyrila a Metoděje, uznávanými všemi slovanskými národy, štvál a urážel katolickou církev. Tím se cítili všichni katolíci dotčeni. Nebyti krásné hudby kapelníka Karla a pěkného průvodu dětí s lampiony zpět k radnici, byli by ihned odešli.

Druhý den, 6. července odpoledne, pořádána slavnost odhalení pamětních desek padlým v květnových revolučních dnech, účast byla obrovská, z Rožďalovic a z Kopidlno. Nejprve odhalena znovu deska Hojsáková, kterou Němci zakryli, řečnil řídící učitel Josef Horák, pak na rohu ulice Týrsovy na domě knihaře Jendy Rajmana deska obchodníku Rybovi z Kopidlno, řečnil účetní zdejší Občanské záložny Rudolf Valeš, potom na klášterní zdi za uličkou mladistvému Vendovi Tarabovi, vzpomínku pronesli so-

tvu. Krávy a voly zvlášť hnaly zajaté ukrajinské ženy, stráž měli Rusové na koních. Počet skotu šel do tisíců. Při silnici ležící pole i píce, řepa, brambory i obilí, na 25 m vy pásli. I koně se pásli v obilí. Hospodáři lamentovali, ale nemohli nic dělat. Vyměňovali za kořalku, mýdlo a brambory odstředěné mléko i smetanu. Za košík bramborů 5 litrů mléka. Podojili, odstředili, stloukli máslo a poslali do sběren. Bubnováno, že kdo poskytl Rudé armádě palivo, dostane náhradu.

Místní národní výbor (MNV) nabízel po uprchlících (Němcích) staré prádlo, pytle a slamníky, výnosu se použije na opravu škol, které uprchlíci poškodili. Lidová strana vybízela plakáty ke vstupu do strany.

Dne 22. července slavena pout Panny Marie Karmelské. Lidé se na ni těšili, že po dlouhé době se tu bude zase tančit. Přišla procesí a mnoho lidí, vedro veliké. Asi v 6 hodin večer se obloha pokryla mraky, zdvihl se vítr a déšť. Trvalo to sotva půl hodiny, ale škod do tisíců. Lítaly i tašky, kusy střech, okna, lámaly se stromy, v polích rozházeny panáky, pokosený ječmen odnesen. Lidé

kém kostele se naklonila, pomníky na novém hřbitově, i žulové, pokáceny. Na jednom stavení u cukrováru shozena střecha. Druhý den bubnováno, že se má nechat obilí na poli rozházené a na radnici hlásit škody. Nikdo sice nedostane náhradu, ale aby byl uvolněn materiál: tašky, cihly, latě, sklo, hřebíky, co je potřeba k opravě.

Dne 29. července projíždělo skrze kašany 20 vozů se svršky ukrajinských Němců. Na panském dvoře pracovali Němci a práce se s nimi udělala. Z našich dobrovolně do práce nešel nikdo, i když se hrozilo, že kdo nepracuje, nedostane vyšší příděl. Pekaři nedostali mouku na chleba. Dne 6. července dostala každá rodina 30 kg povrchového uhlí. Lidé neměli čím topit, a proto chodili do lesa na posekané dříví. Ti, kteří splnili v loňském roce předepsaný kontingent brambor, dostávali prémiový cukr. Mají se hlásit zatájené kusy drůbeže, jinak hrozila pokuta.

Dne 14. srpna konán po šesti letech opět odvod branců. Ze 60 odvedeno 49. Doba vojenské služby měla být různá, od pěti měsíců do dvou let. Do Libáně se šlo s hudbou, ale místo májky nesený v čele průvodu čsl. a sovětská vlajka. Po návratu pronesl přílehlavou řeč u pomníku padlých branců Mikuláš Čapek, hudba hrála napřed ruskou a potom čsl. hymnu. Tak je tomu teď vždycky. Pak se šlo k pamětním deskám.

Lidé se houfně stěhovali do Sudet. Ve škole se prodávaly věci po uprchlých Němcích.

Dne 26. srpna pořádány národním výborem národní obžínky, podle nařízení vlády ve všech městech a vesnicích. Dopoledne se zúčastnilo 14 členů národního výboru v katolickém kostele děkovných bohoslužeb, odpoledne ve 2 hodiny se seřadily spolky a občanstvo v panském dvoře a odtud s hudbou prošli ulicemi na hřiště kopané, kde se konala zábava. Mluvil referent z Jičína a poukazoval na nutnost pracovat, jen pracovat. Lidé si to nijak nevzáli k srdci, poněvadž při nařízení, že ženy od 16 do 40 let jsou povinny uklízet školu, aby se mohlo 1. září začít vyučovat, přišlo toliko 4–5 lidí na půl dne, do obecné školy jen jedno děvče. Tak se lidem práce znechutila, že těm, co dříve pracovali u velkostatku, musely být odebrány potravinové lístky, a tak přinuceni, aby šli ke dvoru opět pracovat. Chodili raději na houby, kterých rostlo hodně. Roz-

kolové Jan Adamec a Karel Vávra, naposled na Miclíkově domě proti měšťanské škole promluvil výborný řečník dr. Václav Lekaš u desky Turkestánců Chasana Kalikova. Za velkého lijáku se šlo k pomníku padlých, kde slavnost skončena. Dne 8. července pořádá národní výbor po domní sbírku na zasazení desky a výlohy se slavností spojené.

Od 10. do 15. července honěna stáda hovězího dobytka skrze Rožďalovice na okolní luka na pas-

jdoucí na nádraží byli poraženi a hozeni do příkopů. Létajícími taškami poraženo osm skautů jedoucích do Kopidlno. Z radniční věže spadly hodiny na náměstí, nastal hrozný zmatek, neboť na náměstí bylo plno kolotočů, houpaček a střelnice, těm strhány plachty, létaly malované stěny a výhry ze střelnice.

Nikdo takový zmatek nepamatuje. Les plný pokácených stromů, kaštanová alej k zámku plná větví i kmenů. Věžička sanktus na katolic-

vážní lidé nad tím kroutili hlavami, jak to bude s námi dál.

Lační mamonu opouštěli hospodářství a rušili pronájem polí a stěhovali se do Sudet. Neví se, kdo bude v budoucnu ta pole a bez těžných zvířat obdělávat. Ještě štěstí, že jsou zde Němci a že přicházejí na práci Slováci.

Dne 29. srpna se konala oslava Slovenského národního povstání, uplynul již rok. Oslava se konala na náměstí, potom se tančilo.

Dne 5. září siréna dvakrát houkala, že hoří. Hořel les od Tuchoměř k Prodašicům. Příčiny hádány různě: od odhozené sirky, neopatrnost hlídajícího vojína, msta Němce.

Dne 9. září přijel další transport k velkostatku na práci. Celkem 72 osob obojího pohlaví v Rožďalovicích, Zámostí, Hasině a Pojedech. Přišlo jich 73, ale jedna 70letá žena se v Zámostí oběsila, když měla být odvezena do táborové nemocnice a bála se odloučení od svých. Mezi sebou se takto rozlišovali: Jedni měli na rukáve bílý pásek s písmenem N, to byli nacističtí Němci, kteří budou po čase ze země vystěhováni, druzí měli čistou pásku to byli sociální demokraté a křesťanští socialisté, kteří, jakož i komunisté, mezi námi zůstanou. Komunisté nosili pásku červenou.

Dne 17. září dlela na hřbitově komise za přítomnosti dvou členů MNV za příčinou vyjmutí mrtvol ruských vojáků z ojedinelých roztroušených hrobů do hrobů vedle sebe s jediným pomníkem. Nyní byly hroby za sebou, což proti přání pana děkana p. Paříka prosadili ruští vojáci sami. Pan děkan chtěl vedle sebe. Tříčlenná úřední komise byla z Jičína.

Dne 19. září se konala tryzna za Tomáše Garrigua Masaryka. Časopis Svobodné slovo vytýkal občanům malou účast. Dne 24. září vydávány lístky na brambory, až do července 110 kg na osobu.

Dne 29. září ve 3.45 se rozezvučely všechny zvony po celé republice, do 4 hodin. Pak měl ustat veške-

rý ruch a 3 minutami ticha se mělo vzpomenout památky popravených v koncentračním táboře. Mnoho povozů i chodců neuposlechlo.

Dne 3. října vydávány poukázky na dříví a uhlí. Na srpen a září příděl 1/2 litru petroleje, v říjnu a listopadu se nedostaly na lístky žádné vejce.

Dne 28. října oslava vzniku první republiky, vyvěšeny prapory, průvod

městem všech spolků a občanstva k pamětním deskám a k pomníku padlých. Rečnil zdejší rodák řídící učitel Josef Horák. Hrály dvě kapely. V radnici pak řečnil ministr [Josef] David.

Dne 1. listopadu se konala oslava přenesení rakví ruských vojáků. Zase mohutný průvod s hudbou, spolky, na hřbitově řečnil ruský důstojník a nekonečnou řeč měl zástupce MNV. Hroby uspořádány do polokruhu v čele nové části hřbitova. U vrat hřbitovních český a ruský prapor, a pokladnice pro dary po obětech gestapa.

Od 2. do 15. listopadu nařízení na výměna starých papírových bankovek za úplně nové, jednojazyčné, československé. Vyměňovaly se na postě a v záložnách. Ať měl někdo jakýkoliv obnos starých bankovek, vyměnil na 1 osobu 500 Kčs. S tím se mělo vystačit do nových nařízení. Staré nevyměněné peníze se musily uložit u poštovní spořitelny. K výměně si musel každý přinést výplatní list za 10 Kčs. Dne 15. listopadu musily být koupeny tiskopisy po 20 Kčs na každou vkladní knížku.

V kampani obdržel každý pracující dělník 2 kg cukru, již se jich hlásilo tolik, že ani nemohli být všichni přijati. Bylo dost Němců.

Na potravinové lístky se neobdrželo žádné sádlo ani vejce. Kvasnice uvolněny. Pekaři neměli uhlí, mnozí nepekli. Vzdor tomu, že peněz bylo málo, konány neustále podomní sbírky, na sokolskou akademii, na pomoc Slovensku, učitelky na sociální péči.

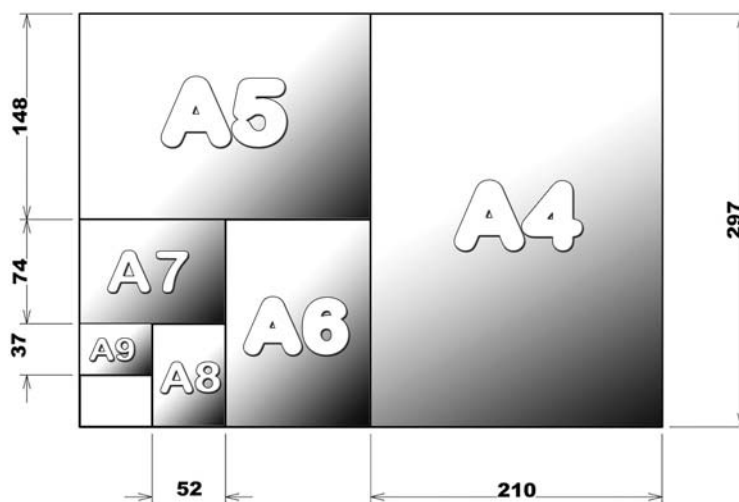
Maso z nucené porážky vepřů, které se původně prodávalo za 15 Kčs za kilogram, se zdražilo na 45 Kčs za kilogram. Rádila obrna. Zdravé maso se prodávalo hovězí za 60 Kčs za kilogram, vepřové 68 Kčs za kilogram. Před Vánocemi obdržela každá rodina 2 až 3 q uhlí, které zbyly po kampani v cukrovaru. Před Vánocemi dostal každý přídatkový lístek na 1/2 kg hrubé mouky a 35 dkg cukru.

O Vánocích konána po šesti letech půlnoční mše v kostele.

Připravil Viktor Dobrev

Rožďalovicko vychází v rozměru A4, inzerce se tedy dělí na díly odvozené z tohoto rozměru:

Formát	Rozměr (mm)	Cena (Kč)
A4	210 x 297	2000
A5	210 x 148	1000
A6	105 x 148	500
A7	105 x 74	250
A8	52 x 74	150
A9	52 x 37	100

- Jednoduchá občanská řádková inzerce (např.: koupím/prodám/daruji...) je zdarma
- Bez poplatku zůstávají pozvánky na kulturní a společenské akce, pozvánky na schůze, akce občanských sdružení, sportovních či jiných zájmových sdružení a neziskové aktivity
- Zpoplatněná je inzerce podnikatelských subjektů (komerční inzerce)
- Nezveřejňujeme inzerce nabízející půjčky peněz nebankovních institucí

Prodej parcel

ROŽĎALOVICE

PRODEJ PARCEL

Zasíťované parcely 1–12, 23

Cena
500 Kč/m²

číslo parcely	m ²	číslo parcely	m ²	číslo parcely	m ²
1.	782	12.	953	23.	977
2.	790	13.	976	24.	1005
3.	817	14.	998	25.	1032
4.	844	15.	1030	26.	1058
5.	870	16.	1057	27.	1084
6.	897	17.	1084	28.	1111
7.	924	18.	1111	29.	1137
8.	950	19.	1138	30.	1164
9.	977	20.	1164	31.	1190
10.	1003	21.	1191	32.	1217
11.	987	22.	1332	33.	1181

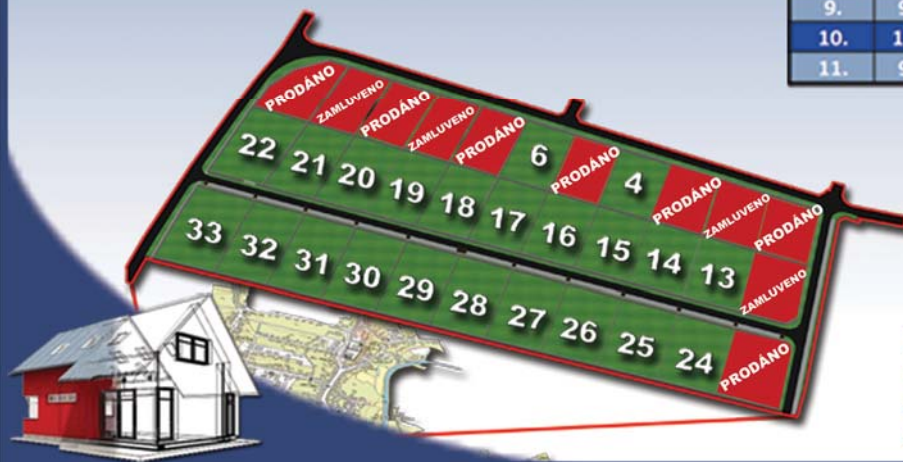

Městský úřad Rožďalovice

tel.: 325 593 107

mob.: 602 666 306

email: podatelna@rozdalovice.cz

Škola v Rožďalovicích

V další části vzpomínek na kronikáře našeho města si připomeneme jejich zápisy o škole v Rožďalovicích. Každý z kronikářů žil v jiné době, a tak i život v naší škole se podřizoval dané situaci. Díky zápisům v kronikách dnes vzpomínáme na události od čtyřicátých let devatenáctého století do osmdesátých let století dvacátého.

Kronikář Jan Rektorys

Nová škola rožďalovická (1848)

Roku 1837, ten den před poutí rožďalovickou, vznikl oheň v čísle 142 pod kostelem, následkem něhož bývalá stará škola č. 147 a sedm domků, totiž čísla 145, 148, 144, 146, 142, 143 a 123, vyhořelo. Od roku 1837 do roku 1847 vyučovalo se zatím v domě radním.

Po opětovných poradách, kdežby nová škola rožďalovická stavebná býti měla, uzavřeno konečně, aby splálenišťata pod č. 145 a 146 k účelu tomu postoupili.

Náhradou za tato místa vykázané byly jejich vlastníkům jiná stavební místa té samé výměry. Načež roku 1845 základní kámen položen byl. Roku 1846 docílila se již rovnost celé budovy a ostatní vše dohotoveno až na některé maličkosťi.

Dne 10. října 1848 byla konečně nová škola rožďalovická slavně vysvěcená.

Ustanovení paliva pro školu rožďalovickou (1855)

Dokud stará ještě škola pod č. 147 stávala, dostával učitel k vytápění školních světnic každoročně 12 sáhů dříví

od vrchnosti rožďalovické a přískořených obcí. Když však po vyhoření nová školní budova vystavěna byla, onných 12 sáhů k dokonalému vytopení celé školy nestačilo. Na základě stížnosti k úřadu krajskému v Jičíně bylo výnosem ustanoveno od 1. března 1855 každoročně 18 sáhů dříví k vytápění školy rožďalovické odváděti.

Kronikář Antonín Matoušů

Nová měšťanská škola (1897)

V roce 1896 a 1897 vystavěna byla nová měšťanská a obecná škola chlapecká v Rožďalovicích, která byla v úterý, na den sv. Václava, 28. září roku 1897 slavnostně vysvěcena děkanem rožďalovickým P. Adolfem Malečkem a účelu svému odevzdána.

Ředitelem chlapecké školy byl ustanoven Václav Veselý, který předtím byl odborným učitelem v Jičíně. Řídící pak učitelkou školy dívčí ustanovena Karla Zeislová, která byla předtím v Sobotce.

Ředitel školy (1911)

Od září roku 1911 ustanoven ředitelem měšťanské a obecné školy chlapecké v Rožďalovicích Josef Egert, dosavadní odborný učitel měšťanské školy v Jičíně.

Kronikáři Josef Havelka a František Havlík

Společné vyučování (1913)

Počínaje školním rokem 1912/13 byla výnosem c. k. ministerstvem vyučování na měšťanské škole, dosud

chlapecké, zavedena takzvaná koedukace, tj. společné vyučování chlapců a dívek v týchž třídách.

Název školy (1928)

Výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 30. března 1928 nazývají se měšťanská a obecná škola v Rožďalovicích na počest zdejšího rodáka, filosofa a pedagoga, profesora dr. Gustava Adolfa Lindnera školami Lindnerovými.

Ustavení rodičovského sdružení (1931)

Počátkem školního roku 1931/32 na výzvu ředitele měšťanské školy Františka Kutmona bylo při zdejší měšťanské škole ustaveno rodičovské sdružení, jehož členy se stali rodičové žactva a učitelský sbor.

Ustavující schůze byla svolána na den 29. listopadu 1931. Podařilo se docílití dosti slušné návštěvy 54 osob, a to 28 z Rožďalovic, po 4 z Hašiny, Košíka, Seletic a Zámostí, 3 ze Žitovlic a po 1 z Bošína, Doubravan, Ledčerek, Podlužan, Pojed, Sovolusk a Tuchomě. Z Podolí a Vinné Lhoty nepřišel nikdo.

Předsedou pak zvolen Kumstýř Josef, místopředsedou Beránek Jan, jednatelem odborný učitel Pour Jiří a pokladníkem odborný učitel Hošek Václav.

Ředitel školy (1935)

Novým školním rokem 1935/36 od 1. září nastoupil na zdejší měšťanské škole nový ředitel Josef Červený, působivší před tím jako odborný učitel na měšťanské škole v Přerově nad Labem v okrese českobrodském.

Kronikář Vojtěch Vavrouš

Opatření ve školách (1943)

Dětí bylo ve škole 234, zatímni řídící učitelka Jana Bohdanecká.

Páni učitelé byli zkoušeni z německého jazyka, křestní jména museli psáti německy.

Byla zavedena stupnice známek 1–6. Dne 1. 3. 1943 nastoupil nový řídící učitel Emanuel Melichar z Chyjic. Za hubení hrabošů 1 Kč.

Učitelé nasazení do práce (1944)

Dne 18. září byli nasazení do továren učitelé: Josef Voseček byl poslán do Skřivan a učitel Sosnovec do Škodových závodů v Hradci Králové.

Učení ve školách (1945)

Od února se ve školách neučilo, učitelé dávali žákům úkoly domů. V obou školách byli umístěni němečtí uprchlíci, kde se pro ně i vařilo. Školy byly obě velmi zničeny, všude bylo mnoho odpadků. Žáci si chodili pro úkoly do hasičského domova.

Kronikář Josef Horák

Školství (1951)

Školní rok 1951–1952 byl slavnostně zahájen dne 1. září 1951 předsedou MNV Miloslavem Pavlíškou. Na národní škole nastoupil novým školním rokem po Jaroslavu Sosnovci jako nový ředitel Josef Voseček.

Na Lindnerově střední škole nastoupil 1. ledna 1952 ředitel František Nerad po Janu Drncovi, který odešel do výslužby.

Učitelé na střední škole: ředitel František Nerad, učitelé Jiří Pour, Josef Kolář, František Hazdra, Lidmila Fibigrová, Anna Kuncová, Jiřina Pirogová, Václav Pilař, na škole národní ředitel Josef Voseček, učitelé Hana Bohdanecká, Helena Čechová, Anna Crhová, později Pilařová.

Školství (1953)

Ve školním roce 1953–1954 se žactvo národní školy přestěhovalo do budovy střední školy. Místností v národní škole se použilo pro účely Družiny mládeže a zájmové kroužky.

Od 1. září 1953 spojeny byly národní a střední škola v osmiletou střední školu s 256 žáky.

Kronikář Jiří Pour

Pionýři (1957)

Pionýrská skupina měla 8 oddílů, organizováno 88 % žactva. Vedoucí skupiny je soudružka učitelka Vlasta Vaňková.

Školství (1958)

Školní rok 1958–1959 zahájil již nově ustanovený ředitel Jaromír

Sládek. Jmenovaný studoval na učitelském ústavu v Hradci Králové a působil na střední škole ve Frydlantu. Na škole je zapsáno 274 žáků z toho 131 chlapců, 143 dívek.

Zahájení školního roku (1960)

Letošního roku přibyla nově devátá třída a novým zákonem byla střední osmiletá škola přejmenována na základní devítiletou školu – ZDŠ. Ředitelem školy zůstává soudruh Jaromír Sládek, zástupcem ředitele Josef Voseček.

Otevření přístavby školy (1963)

Při slavnostním otevření přístavby dne 17. listopadu nastínil soudruh Václav Petřík, předseda škol a kulturní komise ONV, průběh stavby a zhodnotil dílo, které se vykonalo. Prohlásil, že je to ojedinělý případ nejen na okrese, ale v celém Středočeském kraji, aby si rodiče, žáci a učitelé v akci Z postavili školu v hodnotě

1 050 000 Kčs. Vzdal pochvalu všem, kdo se zasloužili o uskutečnění a dokončení díla.

Kronikář Jaromír Sládek

Školství (1970)

Na základě rozhodnutí OV KSČ byly, podobně jako na jiných školách okresu, provedeny kádrové změny v ZDŠ. Nově byl ustanoven za ředitele soudruh Jan Pulkrab, dosavadní ředitel ZDŠ v důchodu ze Žehuně. Protože bydlí v Poděbradech, dojíždí denně do Rožďalovic vlakem.

Úmrtí ředitele ZDŠ (1973)

O prázdninách 27. srpna zemřel náhle před svým domkem v Poděbradech ředitel školy Jan Pulkrab. Pohřbu se zúčastnili všichni učitelé i žáci naší školy. Projev měl soudruh Miloslav Ješuta, nástupce soudruha Pulkraba v Rožďalovicích ve funkci ředitele ZDŠ.

Škola (1975)

Změny nastaly k novému školnímu roku odchodem ředitele soudruha Miloslava Ješuty na ZDŠ do Dymokur v téže funkci a ustanovením nového ředitele soudruha Oldřicha Suchoradského, dosud ředitele v Jičíně, bytem v Mlýnci, do Rožďalovic.

Lindnerova ZŠ (1984)

Letos poprvé vycházeli všichni žáci z 8. třídy. Ve školním roce 1984–1985 navštěvovalo ZŠ v Rožďalovicích 291 žáků.

Ředitel ZŠ – Oldřich Suchoradský, zástupce ředitele Drahomíra Říhová. Třídní učitelé – Hana Fadrhonicová, Eva Hroudová, Ludmila Antoňová, Anna Boudná, Naděžda Severová, Václava Vinecká, Jana Renčová, Milena Zahradková, Josef Hrouda, Jana Kutílková. Učitel bez třídnictví – Vladimír Lacina.

*Jan Nožička,
kronikář města*

Fotografie ze sbírky Pavla Hančara

Tonda z kláštera

Se jménem Stanislava Vodičky se setkáváme mezi významnými rodáky Rožďalovic. Po absolvování měšťanské školy se začal učit krejčím, ale na toto řemeslo zanevřel a po dvou týdnech z učení odešel. Nastoupil do knihařské dílny Jendy Rajmana a tam se vyučil knihařem. Knihařině zůstal věrný celý život a po odchodu z Rožďalovic si nejprve pronajal a později koupil knihařskou živnost v Tasově. Ještě za svého pobytu v Rajmanově dílně se seznámil s básníkem a spisovatelem Jakubem Demlem. Toto setkání se změnilo v dlouhodobé upřímné přátelství a ovlivnilo Vodičkovu tvůrčí psaní. Kromě první knihy *Bezpečí domova*, kterou vydal vlastním nákladem v roce 1945, napsal knihy *Tam, kde usínají motýlové*, *Planina tichá*, *Na vzdušné pěšince*, *Jepičí okamžiky* a *Básník Jakub Deml v Tasově*.

V knize *Planina tichá* první povídka popisuje život blázna Tondy, svérázného človíčka, o kterého se staraly sestry řádu Karla Boromejského. Pro místní obyvatele to byl „Tonda z kláštera“. Autor po-

Pohřeb Tondy 9. května 1943

pisuje jeho bláznivé lotroviny, jeho vztah k jeptiškám, na které za darovanou cigaretu pokřikoval „čertovy panenky“. Popisuje svým melancholickým způsobem jeho stárnutí, s nastupující slepotou i jeho lásku

k muzice, hlavně té dechové, která hrála různé pochody. To potom šel v čele průvodu a dirigoval. Odvod „rekrutů“, jak se tenkrát říkávalo brancům, se bez Tondy neobešly. A takto popsal poslední odvod a pohřeb Tondy z kláštera ve své povídce Stanislav Vodička:

„Tenkrát si pro něj rekruti přišli do kláštera sami. Opentlili ho, posadili do bryčky s párem koní, zapálili mu doutník a slepý Tonda jel před muzikou k odvodu. A také ho v tom roce konečně odvedli, ale k těm ‚za zídkou‘.“

Když narukoval, zazvonil na kostele umíráček. ‚Už to víte? Tonda z kláštera umřel. Umřel Tonda z kláštera,‘ říkali si až ve vesnicích. A pak v den Tondova pohřbu byl tak velký průvod, jaký neměl žádný starosta. Vpředu bílé družičky, muzika, Tondova milovaná muzika hrála smuteční pochody, které neměl rád. Za bílou rakví jeptišky, stařeny, starci a svátečně oblečení měšťané. ‚Takový funus, kdopak to zaplatí?‘ ptali se ti za skleněnými dveřmi v trafice. ‚To jsem blázen... Proč tolik lidí?‘

Snad každý vyprovázel kousek svého zlého svědomí. Každý mu něco provedl. Skutkem, slovem, myšlenkou. V den Tondova pohřbu se kostel naplnil do všech zaoblených výklenků. V ten den vlezl do kostela i pes. Nikdo ho nevyhnal. Mačkali se tam i štamgasti z trafiky. Vždyť Tonda byl také jejich.“

Tonda v čele průvodu branců s májkou

A jak to bylo s Tondou doopravdy? Antonín Kněžourek alias „Tonda z kláštera“ byl nejpopulárnější figurka v Rožďalovicích. Kronikář Vojtěch Vavrouš zapsal do obecní kroniky pod datum jeho pohřbu i jeho stručnou charakteristiku.

Na Toníka nezapomněla ve svých zápiscích ani Marie Veselá: „Dne 9. května 1943 konal se pohřeb rožďalovického občana Kněžourka, známého pod přezdívkou, Tonda z kláštera. Se svým churavým otcem přišel z Vídně jako desetiletý jinoch a zemřel v 72. roce věku. Byl ošetřován v klášteře a

město naň 62 roků platilo. Byl slabomyslný a chlapi a mládež si z něho tropili žerty ke svému obveselení. Plných 45 roků vodil rekruty do Libáně k odvodům. Vždy před hudbou nesl prapor nebo okrášlenou májku. Podle toho ho znali i lidé z okolních vesnic.

Když zemřel, vystrojili mu muži slavný pohřeb po dobrovolné sbírce. Nikdo snad neměl tolik lidí na pohřbu jako Toník. Hrála celá Svobodova kapela i s bubnem, v průvodu družičky, které měl nejraději, a 30 milosrdných sester, věnce na rakvi i nesený podle rakve.

Tolik mladých a starých, chudých i bohatých na pohřbu dávno nebylo. Přišli z vesnic, z Rožďalovicka, Libáňska a Kopidlenska. V nesení jeho rakve se předstihovali, každý ho chtěl vyprovodit. Pan děkan Pařík účast ocenil a poděkoval přítomným. I srdnatí muži uronili slzu.“

Zpracoval
Rudolf Valeš

Kdo byl František Bouška?

Sám sebe charakterizoval takto: „Nejsem ani Rožďalovák, ba ani jsem tam nechodil do školy. Tedy, jak se tenkrát říkalo, prostě „přivandrovalec“. Ale byl jsem rožďalovickým občanem asi 35 let. Byl jsem tam trochu činným a ledacos jsem tam prováděl. Nebyl jsem nějakým důležitým činitelem, nestál jsem rád někde „na špici“, spíše se přiznávám, že jsem rád stál „za rohem“, ale rád jsem pomohl, kde bylo třeba ve prospěch celku. Měl jsem tam hodně dobrých přátel a ovšem i nějaké ty nepřátele. Ale rád vzpomínám na Rožďalovice jako na svůj domov, poněvadž nikde jsem tak dlouho nepobyl.“

Otec Františka Boušky sloužil jako hajný na dymokurském panství. Mladý František jezdil často na návštěvu k rodičům a neopomněl při této příležitosti zajít „do města“ Rožďalovic. Obdivoval rožďalovické obchody a slavné jarmarky, na které přicházeli a přijížděli prodávající a kupující z dalekého okolí. O slavné pouti chodilo do Rožďalovic procesí z celého okolí. V té době jít pěšky na pouť nebo na jarmark třeba čtyři hodiny nebyl žádný výjimečný výkon.

Když se v únoru 1911 přestěhoval z Blatné, kde bydlel 6 let, měl už v Rožďalovicích řadu známých. Jako aktivní příslušník Sokola zařadil se ihned do zdejší Jednoty. Usadil se zde jako samostatný svrškař a brašnář (svrškař vyráběl vrchní část bot, většinou na zakázkovou ručně šitou obuv a prováděl výkroj kůže pro různé účely). Postavil dům v Tyršově ulici, kde je nyní květinářství, a tam provozoval svoji živnost. Z Rožďalovic se odstěhoval v roce 1946 do Týna nad Vltavou.

Mezi jeho dobré známé patřil i řídící učitel Josef Horák, kterému pro jeho sběratelskou činnost přezdíval „muzejník“.

Právě Josef Horák požádal v roce 1955 Františka Boušku, který už v té době bydlel v Týně nad Vltavou, aby napsal nějaké vzpomínky z doby, kdy v Rožďalovicích působil. Věděl, že si zapisoval některé události, jichž on sám byl účastníkem.

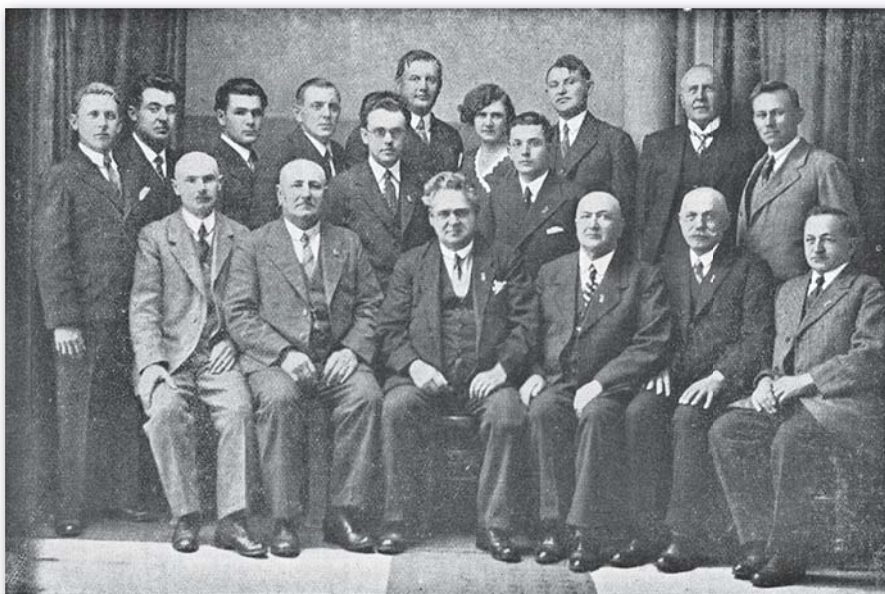
Věděl také, že vzpomínky Františka Boušky, propagátora pokrokových myšlenek a příslušníka Sokola, budou vhodně doplňovat rožďalovickou minulost z pohledu „mladé“ generace.

Svoje vzpomínky na rožďalovické události skutečně František Bouška napsal a poslal Josefu Horákovi v říjnu 1956. Nazval je *Črty z Rožďalovic* a na jejich úvod napsal:

„Opravdu nevím, co napsat, aby to někoho zajímalo. Teď po devíti letech hledám v paměti, co bych mohl načrtnout, paměť již ale selhává a mám pocit, že se mi mohou některá data pomíchat.“

Nebude to tedy přesné, ale snad se tam v těch letech vedla obecní kronika a obecní zápisy, tam je možno ty moje „črty“ opravit. Vzpomenu též na několik spoluobčanů, s nimiž (nebo proti nim) jsem tenkrát byl ve styku nebo které tenkrát doba vynesla na vrchol. Konečně, nepíši to pro nynější dobu, nýbrž pro budoucí. Pokud jsem se někde zmýlil, prosím o odpuštění.“

Zpracoval
Rudolf Valeš

František Bouška ve výboru Jednoty Sokol Rožďalovice v roce 1933 (sedící vpravo)

Vletní fotbalové přestávce hráči Trnavanu nezaháleli a během přípravy se zúčastnili několika fotbalových turnajů. Prvním z navštívených turnajů byl 4. ročník v malé kopané 11. července, který pořádal oddíl SK Žitovlice-Pojedy. Rožďalovičtí hráči se dokázali probojovat až do finále, kde na pokutové kopy porazili tým Hulla Hulla a stali se vítězi turnaje.

Rezerva Trnavanu absolvovala dva fotbalové turnaje, a to 8. srpna v Žitovicích, kde se umístila na třetím

místě a 15. srpna na hřišti TJ Sokol Košík, kde poprvé v historii rožďalovičtí hráči dosáhli na první místo.

Nová fotbalová sezona začala pro Trnavan s několika změnami. Do fotbalové sezony 2015–2016 byla přihlášena dvě mládežnická družstva. Tým mladších žáků pod vedením Miloše Hojsáka a Petra Valeše a tým starší přípravky pod vedením Aleše Javůrka.

Největší změnou v začínající fotbalové sezoně je pro všechny týmy v České republice přechod z ruč-

ně psaných dokumentů jako zápisů o utkání, vyřizování registrací, hostování, přestupů aj. na elektronickou formu. I přes počáteční problémy se stabilitou portálu došlo k ulehčení a zrušení zbytečné administrativy.

Do rozehrané fotbalové sezony přejeme všem rožďalovickým týmům hodně úspěchů s nejlepšími výsledky.

(red)

Vítěz turnaje v malé kopané Žitovlice-Pojedy: zleva nahoře: Jakub Najmon, Petr Musil, Richard Černý, Jiří Kumstýr ml., zleva dole: Dominik Hora, Tomáš Pavel a Martin Holec

Vítěz turnaje na hřišti TJ Sokol Košík – zleva: Aleš Baborák, Milan Najmon, David Svoboda, Tomáš Pechar, Karel Hospodka, Tomáš Ottomanský, Jakub Valeš, Jiří Vlček, zleva dole: Marek Najmon, Petr Valeš, Petr Kapal, Miroslav Antoš

Myslivecké sdružení Podlužany

Memoriál Jana Štafla

Vneděli 7. června 2015 Myslivecké sdružení Podlužany uspořádalo 2. ročník Memoriálu Jana Štafla, jako vzpomínku na svého dlouholetého člena a k uctění jeho památky. Akce se uskutečnila stejně jako v uplynulém roce na střelnici Mysliveckého sdružení Dymokury u Svídnice. Soutěžící změřili

své síly a postřeh ve střelbě na 40 terčů – „asfaltových holubů“, které byly postupně vypouštěny z různých pozic. Mezi sebou soupeřilo 22 účastníků, ze kterých byli tři nejlepší střelci oceněni plakety.

Vítězem soutěže se stal Vladimír Kapras – 35 zásahů. Na 2. místě se umístil Bohumil Novák – 30 zásahů, třetí příčku obsadil Milan Hron – 29 zásahů. Čtvrté místo vybojoval

Jiří Kumstýr junior – 27 zásahů a na velmi pěkném 5. místě se umístil Jiří Nechánský – 26 zásahů.

Celou akci provázela přátelská atmosféra a krásné počasí jen podtrhlo příjemně prožitý den. Zakončení a celkové zhodnocení akce proběhlo v restauraci Vosma na stadionu v Rožďalovicích, kde všichni účastníci byli odměněni výborným gulášem.

Jana Pavlová

Oslavy patnáctileté činnosti

Velká slávistická rodina z městečka Rožďalovice (pomezi Nymburska a Jičínska) slavila v sobotu 5. září 2015 patnáct let své oficiální existence. Jubileum tato slávistická stočlenná parta prožívá v plné síle. Přesně tak, jak žila po celou dobu.

Dávno před založením svého slávistického fanklubu už jezdili na velké slávistické bitvy. A rokem 2000 jen oficiálně dali fanouškovskému světu Slavie najevo – jsme tu! Od té doby přibýly desítky výjezdů za Slavii do Prahy, po naší zemi i po Evropě. Prostě vypravit autobus plný slávistů není žádný problém. Jejich velká odbočková vlajka je nepřehlédnutelná.

Rožďalovická odbočka Odboru přátel pořádá v rámci své obce mnoho slávistických akcí, kde společným jmenovatelem je zábava pro děti i pro

dospělé. Maškarní rej, Slávistické čarodějnice, Mikulášská zábava. Pamatují velké fotbalové bitvy na fanouškovských turnajích v Poreči, utkávali se se zdejšími spartany, fotbalové družstvo reprezentovalo i na okolních turnajích jako třeba v Černém Dole. Vyhlášené jsou prosincové výroční schůze. Na akcích nikdy nechybí zajímavá návštěva z A týmu naší Slavie. Proč? Protože všichni vědí, že mezi těmito lidmi jim bude fajn.

A kolikrát zvítězili na turnaji v rámci celostátního Setkání slávistů! Hned na tom prvním v Bělé pod Bezdězem v roce 2001, v České Lípě 2006 a v Plasích 2012. Sami pak dvakrát sezvali celou sešivanou republiku k sobě v letech 2004 a 2010 a my všichni jsme mohli obdivovat velikost jejich slávistické rodiny, jejich týmovost, pohostinnost. I jejich drahokam – klubovnu, která je doslova symbolem slávistů z Rožďalovic. Svěpomocí opravili chátrající domek, který nyní zdobí stovky artefaktů. Je to doslova muzeum – ne, je to svatostánek sešívané víry.

Nelze postihnout vše kolem této po dlouhé roky největší odbočky Odboru přátel Slavie. Jsou fenomén. Unikum. Inspirace. Každý z členů je osobnost a slávista do morku kosti, ale přeci jen nějací šéfové party musí být, takže když něco řeknou bráchové Marek a Stanislav Veselí, tak to prostě platí.

Patnáct let naplněných bohatou činností, které způsobily, že Slavia je v jejich městečku pojmem a Rožďalovice jsou pojmem v kruzích slávistických, bylo završeno oslavou ve zmíněné klubovně. Gratulovat přijí-

la delegace z Bělé pod Bezdězem pod vedením přítele M. Dlouhého (zakladatele myšlenky celostátních Setkání slávistů), přátelé z Kolína. Z Prahy dorazil Jan Čapek, Ivanka Šimková předala nádherný dort. Z A týmu Slavie pak hráči Jan Štohanzl a Karel Hrubeš, kteří po přečtení zdravice předsedy Odboru přátel Ing. Marti-

na Kroba předali jubilantům pamětní plaketu. A pod dohledem Michala Býčka zdatně besedovali.

Oslavný večer s grilováním prásátka, se stoly plnými jídla a nevyčerpatelnými zásobami pití mohl začít. V klubovně i kolem ní se živé diskuse stáčely nejen ke vzpomínkám, ale i do budoucna, k novým majitelům fotbalové Slavie. Nad hlavami účastníků vlála červeno-bílá vlajka s pěticípou hvězdou na hrotu postavenou.

Velká slávistická rodina slavila krásných patnáct let a my Rožďalovickým přejeme, ať jim vydrží elán, nápady i nadšení pro naše barvy. A děkujeme za vše, co po celou tu dobu odbočka ve prospěch slávistické myšlenky vykonala.

Fotogalerii nejen z oslav najdete buď na facebookových stránkách rožďalovické odbočky nebo na webu: slaviafansrozdalovice.wgz.cz/rubriky/oslava-15-vyroci-odboru-pratel

Michael Janáček

Martin Sausage Dohnal: Ohryzek pomeranče

Kresba je jedním ze základních vyjadřovacích prostředků člověka, jako je řeč a písmo.

Kresbou se člověk vlastně vyjadřoval dříve než písmem.

Skrze kresbu si člověk uvědomuje sám sebe, sděluje své pocity, snaží se postihnout svět kolem i uvnitř sebe.

Může tak vznikat i nová skutečnost, jiné paradigma...

Tato obrazová publikace představuje mé kresby tužkou vytvořené v letech 2009 až 2015 v ateliéru v Pojedech. Kresba tužkou byla v tomto časovém rozmezí nejčastějším způsobem mého vizuálního vyjadřování. Okusek citrusu, čili hrdelní zvuk šťávy, jsem promítl ve stínované struktury i tvarové anomálie tak, aby podstata děje zůstala nevyšťavena, byt' zúžena.

Kresby jsou rozděleny do tří částí:

POLABSKÝ VENKOV

Mívám nutkání, že některé věci je třeba zaznamenat. Obyčejně, kresbou, s prožitkem. Obzvláště, když na kouzla našeho venkovského okolí míří moderní technologické zaznamenávače. Vychytané efekty jablčnicků se mi jeví pozlátkově a vlastně úbytek lidského podílu na výsledku je varující. A tak okouzlen noční cestou z hospody kolem rybníka, nebo zasažen voláním o pomoc chátrajícího kostela či inspirován pozorováním venkovských zvířat, co neznají metro, přicházím mimo den ke stolu s papírem a pod lampičkou kreslím. Nacházím spousty osudových pahorkatín a nerovných momentů na této nádherné přílabské placce. A vězte, že těch kouzelných výjevů tu ještě je a jeden lidský výtvarný živitěk je na to málo.

AMORTALE – AMOR – MORTALE

Na začátku bývá osudové setkání. Byl jsem osloven navrhnout plakát pro taneční inscenaci inspirovanou básněmi pana Miloše Horanského. Ztvárnit nesmrtelnost, lásku a smrt v jednom vizuálu. Vyjádřil jsem se kresbou a pak ještě dalšími.

I zaujala mne poezie tohoto básníka. Zrodila se výzva. Nakreslit jeho surrealistické básně.

Vznikla kolekce kreseb, která se stala součástí autorského projektu Hany Strejčkové, lektorky Budilovy divadelní školy.

Protnuly se světy. Tato taneční inscenace mne dramaticky, jemnocitně, svým krásným kumštem, hloubkou a výpravou, vysunuje na další otočku tvůrčí spirály...

Je zřejmé, že je správné luštit tyto kresby v konfrontaci s danou básní. Nicméně je také zajímavé vypořádat si vlastní úhel nazíraného surrealistického světa. Doporučuji Vám vypátrat tvorbu pana profesora a nalézt rozuzlení mezi metaforickými řádky jeho básnické sbírky Amortale. (verše z let 1990-2005)

ÚHEL POHLEDU SE VŠEMI SOUVISLOSTMI

Těkávé křeslo Lízy Novákové je jako máslo v rybářové polštáři. Vtržená ostrost má podobiznu zapomenutých basů, ačkoli smrt je kontaktní pozér. Situace uklidněné schízy je cesta Dany v rámci luxusních dějin léta. Horizontální nálada mistra Anděla má vliv na chlebovou hmotu. Vzkaz ušpiněných mládat je klišé života, rozklad dlaně, spodní strana světla, myšlenková koule...

Chcete-li si obrazovou publikaci Ohryzek pomeranče pořídit, kontaktujte:

Martin Sausage Dohnal, Galerie Pojedy, Pojedy 47, 289 34 Žitovlice, e-mail: akademik@galeriepojedy.cz, tel.: 605 317 917

Křest publikace v Divadle Šumperk

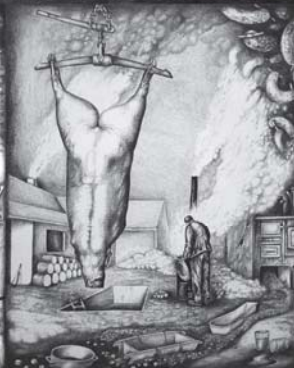

Křest publikace v Divadle Šumperk

Prezentace publikace na akci Poznejte náš venkov

Rožďalovice dříve a nyní

Pohled na kostel a zámek od Židáku. Fotografoval a vydal Jenda Rajman, posláno 9. 6. 1943 (ze sbírky Pavla Hančara)

Současný pohled, foto Viktor Dobrev

